

1

WYTIŚ

DIEVUI IR TĖVYNEI

Published Monthly by

Knights of Lithuania

366 W. Broadway,

SO. BOSTON 27, MASS.

Subscription: Yearly \$3.00

Single Copy 30c.

DR. K. PAKSTAS
EDITOR

1642 Ocean Ave., Santa Monica, Calif.

PHYLLIS GRENDALE

Assistant Editor

CONTRIBUTORS

Rev. Stan. Raila, Rev. J. C. Jutkevičius,

JOSEPH J. GRISH

K. of L. Legal Advisor

77 W. Washington St., Chicago 2, Ill.

ART Dept.

Stanley Griganavičius.

**Knights of Lithuania
Supreme Council
Officers 1946-1947**

REV. JOHN C. JUTKEVIČIUS

Spiritual Director

153 Sterling St., Worcester 4, Mass.

JOSEPH BOLEY

President

5 East 62nd St., New York, N. Y.

ANTHONY J. YOUNG

1st Vice President

35 Hunnewell Ave., Brighton 35, Mass.

JACK L. JUOZAITIS

2nd Vice President

6822 S. Rockwell St., Chicago 29, Ill.

JOSEPHINE ADAMS

Corresponding Sec'y.

66 Parkwoods Rd., Manhasset, L.I., N.Y.

LOUISE R. TOTILAS

Financial Secretary

18 Montrose St., Worcester 4, Mass.

FRANK GUEDELIS

Treasurer

129 Rita St., Dayton 4, Ohio

REV. MODESTAS STEPAITIS, O.F.M.

Trustee

Mount St. Francis, Greene, Maine.

JOSEPH MATACHINSKAS

Trustee

952 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

RITUAL COMMITTEE

ANTHONY J. YOUNG

35 Hunnewell Ave., Brighton 35, Mass.

ANTHONY J. MAZEIKA

2919 Merwyn Ave., Pittsburgh, Pa.

PHYLLIS GRENDALE

366 W. Broadway, S. Boston 27, Mass.

All correspondence should positively reach the editorial offices by the 15th of the month of the coming issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Entered as second class matter June 10, 1943 at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Prelatą Julijų Maciejauską Amžinatvėn Palydint

Šiandien, gegužės mėn. 14 d. 2 val. po piet apleidė ši pasaulį brangus mums vyras PRELATAS JULIUS MACIEJAUSKAS, buvęs Švėkšnos dekanas, sulaukęs beveik pilnus 79 metus, kunigu išventintas prieš 56 metus (1891), pastatęs didžiulę Švėkšnos bažnyčią (1906) m.), gimnaziją ir prieglaudą vargšams.

Prieš antrą pasaulinį karą a. a. kun. Prelatas atvyko Amerikon, ogi 1940 m. jis jau pradėjo organizuoti mažutę Los Angeles lietuvių katalikų parapiją, 1941 m. nupirko namus, kuriuose ir dabar tebėra Šv. Kaizmiero koplyčia; 1946 m. vasara jis pasikvietė talkon kun. J. Kučinską iš Vokietijos ir kun. J. Tamuli iš Australijos. Tuoju suskato rinkti fondą naujai bažnyčiai, nes daugiau žmonių atvyksta iš tolimų lietuviškų kolonijų ir nuolat didina naują Šv. Kazimiero parapiją, dabar jau pasiekusią per 200 suaugusių narių.

Ak daug seniau bent tris kartus kiti kunigai bandė Los Angeles suorganizuoti lietuvišką parapiją, bet dėl mažo katalikų skaičiaus jiems tai nepavyko. Los Angeles miestas su artimais priemiesčiais užima plotą lygų kuriai didesnei Lietuvos apskrčiai: turi ilgumo ir platumo apie 50-40 mylių. Tad pabandyk tokiam plote surankioti kelis tuzinus išbarstytų lietuvių katalikų! Bet Prelatas Maciejauskas nepratęs pasiduoti: jis imasi šito sunkaus ir nedėkingo darbo su tikra apaštališka kantrybe. Jis nugali daugybę visokių kliūčių. Jis pats dirba paprasčiausius fizinius darbus, važinėja ir renka piknikams proviziją, dažnai ruošia parapijos pietus ir sueigas.

Gal dar tvirčiau prisiminsime kun. Prelato ne tik uoliausią maldingumą, bet lygiai dideli patriotingumą. Nebuvo čia ligonio, kurio jis neaplankė. Jis nuolat tais ar kitais parapijos ir Lietuvos reikalais kur nors važinėjo ir vargo. Nebuvo pamokslo, kuriame jis but neprisiminęs Lietuvos nelaimių ir tremtinių skurdo. Prieš jo koplyčia nuolat kabo garsinimas auokti lietuviams tremtiniams rūbus. Prie kiekvienos progos jis graudingai ragino šelpti nuskriaustą lietuvių tautą. Tik jos pastangomis mažutė Los Angeles parapija pralenkė visokiomis aukomis daugumą didelių liet. parapijų Rytuose. Vien tremtiniams kunigams jis parūpino per \$4000. Rūbus jis pats rinkdavo pas

Prelatas Julius Maciejuskas

savus ir svetimtaučius, vis veždamas į parapijos sandėliuką, pats juos pakuodamas.

Ir jo galinga sveikata jam dar gerai tarnavo iki 77 metų, ogi per paskutinius jo didžios kelionės metus jis jau būdavo dažnai išsekęs, pavargęs. Turėjo porą širdies priepuolių. Bet jis vis nemažino savo nuostabaus uolumo ir darbštumo. Parapijonai kalbėdavosi, kad mūs klebonas mirs kur nors kelionėje arba bedirbdamas: žolę daržely kirpdamas ar automobili plaudamas, arba nugrius prie altoriaus laike pamaldų.

Vasario 16 d. jis ypatingai smarkiai kalbėjo per iškilnių pietus, ragindamas gausiai aukoti Lietuvos laisvės reikalams. Per tuos pietus juk surinkta \$662 iš 200 žmonių. Prieš pietus mūsų Prelatas Los Angeles katedroje giedojo už Lietuvą paskutines iškilmingas mišias, dalyvaujant arkivyskupui Cantwell, skambant Pulkim Ant Kelių ir Lietuva Tėvynė Mūsų gerai pripildytoje didžiulėje bažnyčioje. Prelatas jausdavosi laimingas, kuomet jis meldavosi Gerajam Dievui ir dirbdavo nuskriaustai Lietuvai. Ir Vasario 16 d. jis pergyveno paskutines

Maskvos Konferencijoj Abi Šalys Laimėjo

Valstybės Sekretorius Gen. Marshall sugrižo Washingtonan vidutiniškai patenkintas: taikos jis neparvežė, bet jis sakosi pasiekęs ten svarbaus tiklo: sužinojęs, ko Sovietai nori, jis galėsias geriau pasiruošti deryboms ir kompromisams lapkričio mėn. ar vėliau. Mums gi rodos, kad Sovietų norai jau senai žinomi kiekvienam apsišvietusiam diplomatai; Maskvon dėl to tik važiuoti nėra jokio reikalo. Bet juk yra ir bemokslų diplomatų ir generolų; jie mokosi ne iš knygų ir ne iš gyvenimo, bet iš derybų ir per mokytus... vertėjus. Tačiau Maskvoje Amerika vis dėlto pasiekė pirmojo savo politinio laimėjimo nuo 1941 m. rudens: ji nebeužleido Sovietams naujų kolonijų Vakaruose nuo Vienos ir Berlyno, ji nebe pasirašė naujų begėdiškų sutarčių ir "nebeparda-

valandas savo kilniųjų pastangų. Kovo 2 d. rytą rado jį iškritusį iš lovos ir paraližuotą. Daugiau jis nebe pakilo.

Prel. Maciejauskas buvo baigęs Žemaičių Dvasinę Seminariją. Aukštųjų akademijos ar universiteto mokslų nėjęs. Bet jis iš gyvenimo buvo daug išmokęs, o ir vartytų knygų nepamiršęs. Jis gerai kalbėjo lotyniškai, lenkiškai, vokiškai ir rusiškai, po mažiau vartojo dar keletą kitų kalbų. Klaipėdos protestantai buvo jį praminė "viešpačiu"; gal dėl jo kilniųjų gyvenimo manierų. Jis buvo džentelmenas, niekur nieko šiurkščiu žodžiu neįžeisdavo. Labai jį gerbdavo žydai ir protestantai. Žydai dažnai jį sušelpdavo. Ir jis niekam neatsisakydavo pagelbėti būdoje. Jis buvo 19-to amžiaus, t. y. švelnesnės gadyinės žmogus: tikras, senovinis krikščioniškas humanistas, kokių mes vis labiau pasiilgsime žiaurioje technikos gadyinėje, kada žmogus ir mažos tautos naikinamos karingojo materializmo vardu. Jis gynė silpnojo teises Dievo vardu.

Apie jo gyvenimą galvodamas, prisimindamas tuzinus jo kelionių keturiuose kontinentuose kelionių su kilniais religiniais ar patriotiniais tikslais, norėčiau jį vadinti Lietuvos piligrimu su dideliais statybiniais palinkimais: statyti bažnyčias, mokyklas, prieglaudas, t. y. pastovias tikybos ir kultūros institucijas. Tebūnie lengva jam Kalifornijos saulėtoji žemė.

Dr. K. Pakštas.

vė" daugiau kraštų Sovietų pirkliams. Tai yra aiškus Amerikos laimėjimas. Jis gali privesti ir prie didesnių laimėjimų ateity. Mes tvirtiname, kad pradėta garbingumo linija išties sulankstyta Amerikos nugarkaulį. Garbingumas apsimo-kės..., nors ne visi diplomatai sutinka su garbingumo ir teisingumo principais.

O ką gi Sovietai laimėjo?

Jie laimėjo daugiausia jai rūpimo laiko. Ir ne iki lapkričio mėn., bet gal būt iki 1948 m. pavasario. Vadinasi, jie gavo dar metus ramybės planingai likviduoti Europos demokratiją. Nekontroliuojamai valdydami savo naujas kolonijas beveik iki Hamburgo-Triesto-Salonikų linijos, užkariautoje zonoje iš 140 milijonų gyventojų. Sovietai turės dar bent metus laiko rankioti čia šimtus tūkstančių vergų savo darbo lageriams Sibire ir kitur, naikinti Vakarų kultūrą ir ūkį, didinti Europoje badą, chaosą ir desperaciją.

Kas gi labiausia pralaimėjo?

Ogi trys Baltijos tautos ir Lenkija. Iš Baltijos respublikos bus deportuojami Sibirian nauji tūkstančiai krikščionių. Lenkijai nuryti Sovietai reikalingi ilgesnio laiko ir kruopštesnio išrankiojimo laisvojo elemento šalį kur religija ir anti-rusiški jausmai nuostabiai stiprūs, o bolševizmas labai silpnas, nes neapima nei 5% procentų Lenkijos gyventojų. Baltijos respublikose bolševizmo padėtis irgi labai silpna: lietuvių bolševikų naujos statistikos neturime, ogi 1941 m. pradžioje Maskvos oficiozai skelbė, kad Lietuvos komunistų partija per 7 mėn. rusų valdymo padidėjusi nuo 1863 iki 2504 narių, kurių du trečdaliu buvo ne lietuvių kilmės. Prievarta ir papirkimais Maskvo negalės Baltijos tautose prisivilioti daugiau kaip 5% sudemoralizuotų piliečių. Tad Baltijos tautų pasipriešinimas raudonajam rusų nacionalizmui yra labai didelis. Ten žūtbutinės partizanų kovos prieš Sovietų policiją dar ir dabar nenutrauktos. Rusai čia nemato kitos ateities savo diktatūrai, kaip deportuoti Sibirian daugumą lietuvių, latvių ir estų, atskirti vyrus nuo moterų, kad šios tautos skubiai išnyktų vergų stovyklose, o jų žemes skubiai kolonizuoti atga bentais primityviškais orientalais. Maskvoje laimėti metai bol-

ševikams labai padės pasiekti to žiauriojo tikslo. Tad Maskva tikrai gali pasidžiaugti savo laimėjimais, kurie neša nelaimę ir visai krikščioniškai žmonijai.

Rusai skubiai naudojami laimėjimais

Potsdame jie gavo valdyti Mažąją Lietuvą su Karaliaučium. Toji šalis buvo apgyventa 1,200,000 vokiečių ir lietuvių. Sakoma, kad ten jau nebeliko nei 15% vietinių gyventojų: dalelė pabėgo į Vakarų, bet daug daugiau išgabenta į Sibirą likvidacijai. Hitleris žmones likvidavo ugnimi ir gazu. Rusai išrado daug pigesni, netgi pelningą ir plačiai pritaikomą likvidacijos būdą. Jaunieji vergai dar ištesė apie penketa metų po 14 val. į dieną dirbti tik už truputį prastos duonos ir baurios zupės dirbti pačius sunkiausius darbus kasyklose ir miškuose. Paskiau jie patys miršta nuo bado, škorbuto ir šalčio. Tokiu pelningu būdu didžiausiam pasauly šaldytuve (refrigeratoriuje) — Sibire — likviduojamos mažosios nepaklusnios tautos. Jau sulikviduoti Krymo totoriai, Volgos vokiečiai, kalmukai, čečeno-ingušai ir karačajai. Prieš pat likvidaciją (pagal 1941 m. rugpiučio 28 d. dekretą) šitos penkios tautos turėjo netoli 3 milijonų gyventojų, o dabar ir ženklo maža beliko. Trijų milijonų žmonių išnaikinimas neiššaukė jokio oficialaus protesto iš tų, kurie sakėsi kariaujant už mažųjų tautų teises. Dabar Sovietai nori laimėti laiko ir tokiu pat ramiu būdu pas Abraomą pasiųsti tris Baltijos tautas, kurių po karo daug daugiau išžudoma, negu karo metu.

KAI DEŠINĖ NEŽINO KĄ DARO KAIRĖ

Prieš britų draudimą 1834 m. negrus vergus pirkdavo kai kurie plantatoriai šiltose šalyse, kur baltieji darbininkai nenoriai sutikdavo sunkų darbą dirbti. Bet juodus vergus verbuodavo arabų pirkliai Afrikoje. Jie ten ruošdavo specialines ekspedicijas vergams gaudyti. Tačiau vergų verbavimas ten vykdavo ne visuomet per prievartą: jau ir tuomet buvo savotiška "unrra" ir gailėstingi arabų generolai, kurie vergus viliodavo įvairiomis dovanomis, žibučiais ir pažadais. Iki 1834 m. Zanzibaro sala buvo didžiausia tuoliai kinės "unrras" vergų stovykla, kurią tais laikais globodavo Zanzibaro sultantai, tuometiniai kolegos kaikurių dabartinių UNRRA direktorių.

Dabartinė vergų prekyba eina Sibiro

link, kur savų norų joks baltas darbininkas nevyksta dėl nepakenčiamo šalčio ir dėl prižiūrėtojų žiaurumo ir bado režimo. Reikia dovanomis vilioti. Tulas generolas tur būt kur nors sužinojo, kad vergų kelionė užkaltuose gvvulių vagonuose trunka 60 dienų. Tai kelionei palengvinti jis ir žada visiems "savų" norų vykstantiems į savo dar niekad nematytą "tėvynę" maisto lygiai 60 dienų. Bet šių laikų kandidatai į vergus yra didesnio politinio mokslo už eilinius generolus ir labdarius. Šie kandidatai labiau brangina žmogaus laisvę, negu maistą. Tad nesišbėtume, kad naujų vergų verbuotojų pastangos dabar nebesuvilios tiek žmonių, kiek suviliodavo arabų verbuotojai prieš šimtą su viršum metų. Baltijos respublikų piliečiai visai tikrai iš pirmesnio patyrimo žino, kad rusai jiems neleis tėvynėn grįžti, bet siūs į labai tolimas vergų stovyklas. Kaikurie lenkai dar tikisi ir savo kraštą patekti ir ten bent kiek pagyventi. Mat iš Lenkijos tik maža dalį nepaklusniųjų Sibirą šiuo metu veža; ir tai daro labai maskoutai, slapta. Tad kai kuri dalis ibaidytų ir prikankintų lenkų sutiko pasinaudoti verbuotojų dovanomis ir grįžo.

Amerikos parlamentaram jau baigia diskusijas apie teikimą pagalbos \$400,000,000 Graikijai ir Turkijai apginti nuo rusiško bolševizmo. Beveik visoje Amerikos spaudoje pilna balsu, šaukiančių apvalyti Valstybės Departamentą ir visą šalies administraciją nuo bolševizmo pataikūnu tarp kurių verbuojami Sovietų šnipai. Pačioje Amerikoje jau nemaža padaryta piliečių apsaugai nuo Rusų Valstybinės Partijos, t.y. sovietizmo.

Bet Amerikoje tarnautojai UNRRA istaigose ir net kai kurie aukšti kariškiai užsieniuose vis dar tebėra sovietišškai nusiteikę. Paniekinti Europos demokratijų likučiai, laisvųjų žmonių skeveldros ir krikščioniškosios kultūros griuvėsiai dabar sugrūsti į DP koncentracijos stovyklas ir vis dar oficialiniu keliu (kol kas be fizinės prievartos) masinami į Sovietų vergų stovyklas. Tie generolai tur būt labai isitikinę, kad Amerikai niekad nebereiks Europoje draugu, užteks jai vienos galingos ir "labai draugiškos" Rusijos. Ar jie pagalvoja, kad teroro išguita į Vakarų Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Ukrainos, Jugoslavijos kultūra ir demokratija atstovauja laisvą sielą bent 80 milijonų žmonių, kurie Ameriką visuomet laikė pagarboje ir teikė jai milijonus lojalių darbininkų ir kareivių. Kai šita

svarbiausioji Centrinės Europos dalis pateko į žiauriausios diktatūros reples, tai Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos demokratams nebetenka kantrybės ir truputį lėšų išgelbėti tų tautų kultūros likučius ir švelniau traktuoti nekaltus žmones. Kas bruka duobėn šiuos vargšus, tas ir pats sau kasa duobę. Strateginių kraštų gelbėtojai turėtų įsigyti daugiau proto ir širdies ir suprasti, kad dabartinėje civilizacijos naikimo gadynėje milijonas su viršum tremtinių yra daug dides-

LIBERATION

Joy to the children of men!
The race has been freed once again
The child is untied from his dear mother's side
Women are equal with men!

Science has come to the aid
Of the mother whose role was once played
In the baking of cakes and frying of steaks
For they've built a mechanical maid.

No dusting to keep the house clean
Today it's all done by machine
The work's diminished; so soon it is finished
She has time for the Red Cross Canteen.

Washday's no longer a grief
Her washer work's quick as a thief
And Mother you'll see at some afternoon tea
Working for the Lithuanian Relief!

The children now go to nice schools
Where they learn that the breaking of rules
Is not a transgression but mere self-expression
And they grow to intelligent fools.

Mother's no longer tied down!
She's running for mayor of the town!
Her platform is sound; she's standing her ground
No doubt she will earn wide renown.

"I'll show all the people who laughed,"
She said, "what I meant about graft;
I'll clean up the city, and show every pity
To boys who got caught in the draft."

The voters were all very gay
While Mother was having her day,
But since she has won, they find it's not fun
To supply her new increase in pay.

At last they've looked at the state
Of the city and nation to date
Found much confusion in utter profusion
And decided to give her the gate.

Perhaps it still isn't too late
To return to the primitive state
When women had children and left all the buildin'
Of worlds to their masculine mates.

Anonymous.

nės strateginės vertės, negu Dardanelai, negu Irano, Irako ir Arabijos žibalas. Tad laikas būtų padaryti tardymą ivairiuose kariškuose ir UNRRA biuruose ir iššluoti iš ten Hitlerio-Stalino draugus.

SKIRTINGOS TRADICIJOS

Amerikoje stiprus nusistatymas prieš vokišką nacionalizmą ir ekspansiją pasireiškė tik dviem trumpais periodais: 1916-1919 m. ir 1939-46 m. Dabar jau pradeda čia reikštis kai kuris neitralumas Vokietijos atžvilgiu, kurs ateity gal būt virs ir draugiškumu. Estija, Latvija, Lietuva ir Lenkija kruviną pasipriešinimą germanizmui herojiškai reiškė per 200 metų su mažomis pertraukomis, o jų kova ir nepasitikėjimas bet kuriems vokiečių sumanymams (ne vien Drang nach Osten). Europoje tęsiasi be pertraukos nuo 1201 metų. Nuo šitu tautu Amerika galėtų pasimokyti kaip suprasti vokiečių sena nacionalizmą ir kaip jam priešintis. Tad komišškai atrodo UNRRA ir kitu naujokų užsimojimas "screeninguoti" šias keturias tautas, pražilusias kovoje prieš vokiečių ir rusų nacizmą. Paraus iš gėdos kiekvienas doras amerikietis net UNRRA tarnautojas, kai jis susipažins su šitu keturiu tautu istorine kova prieš dviejų galiūnu agresijas, kai plačiau pasiskaitys ir sužinos, kad Lietuva ir Lenkija niekuomet neprisiėmė jokios vokiečių įtakos, kaip Estija ir Latvija per 20 nepriklausomybės metų nuostabiai pasiliovavo nuo užgriuvusių jas vokišku baronu, kaip visos keturios tautos savo kultūrinės institucijas uoliai saugojo nuo germanizmo ir rucizmo įtakos. Jom, žinoma, buvo tai visai natūralu, ne dirbtina. Nes estai, latviai, lietuviai ir lenkai turi senas civilizacijas, dvasiniai nepriklausomas ir pilnas savo žmogiškosios vertės pajautimo.

Tad jeigu Amerika, Britanija ir Prancūzija tiki demokratijai ir žmonių lygybei, atmeta vergiškumo principus, tai jos turėjo iš pat pradžių pavesti šitoms tautoms pačioms sudaryti savo "screeningo" teismus ir pačioms išsirankioti nusikaltėlius prieš savo laisvę ir demokratiją. Jos turi gana ir ilgo patyrimo savų teisėjų ir juristų. Jeigu joms šita žmogiškoji teisė atimta, tai rodo jau prasidėjusi Vakarų demokratijos išsigimimą. Kokia gi demokratija be teisingumo ir be žmonių lygybės? Pagal kieno konstituciją ji tvarkosi?

Former National President of the K. of L.

REV. FRANCIS M. JURAS
 Pastor, ST. FRANCIS CHURCH, LAWRENCE

Silver Jubilarian: Rev. Francis M. Juras

On Sunday, June 22, 1947, at 9:00 o'clock, in St. Francis Church, Lawrence, Mass., Father Francis M. Juras celebrated a Solemn High Mass of Thanksgiving in commemoration of his 25th Anniversary in the Holy Priesthood. His Excellency, Most Reverend Richard J. Cushing, D. D. Archbishop of Boston, presided at the Mass and spoke after the Mass.

The parishioners honored their reverend and beloved pastor at a Testimonial Dinner on that same day in St. Mary's Auditorium where a capacity gathering of priests and friends of Father Juras from far and near, gathered in a fitting and memorable tribute to him.

A Glance at Father Juras' Life

It was on the sixteenth of June, in the year 1891, that a new voice, an infant's voice was heard for the thirteenth time in the family of Michael and Martha Juras of the small village of Bridai in Lithuania. The God-fearing parents implored St. Francis of Assisi to assist them in protecting their new heir. A pious couple was selected to carry their precious charge to the

parish church of St. Peter in Šiauliai, in order that a new member be entered in the fold of Christ clothed with the supernatural graces of the great Master of the word, the little child was lovingly carried back to the village, to the humble home of his parents.

The boy, Francis, waxed strong and, as soon as he reached the use of reason, he was sent to the village school to learn his ABC's. In 1909, his agile mind had so mastered his studies at the academy, that he was awarded his diploma with highest honors. And to no surprise we find him teaching and tutoring future prospects for the local academy. He devoted four years, memorable years, to this task of aiding less gifted pupils.

Divine Providence, however, had another and a more significant role for him. In the year 1912, the young village teacher, Francis, was fully convinced that the Divine Master was calling him to the apostolate of teaching the Revealed Truth of God to Lithuanians who had migrated to America. With his customary determination and courage, he set sail for America. It was a sorrowful parting but he saw that God had willed it. He had inherited much from his native land; her

strong Catholic faith and tradition, her folk songs and hymns, her age old customs, her love of independence, and determination to solve the insoluble. Upon reaching these shores wherein were scattered many thousands of Lithuania's fair daughters and sons, Francis, now a young man, promptly enrolled at St. Charles College, Catonsville, Maryland, to learn well the language of his new land.

Somewhat weakened in health after an intensive course of study, he worked under Mr. J. Vasiliauskas, as assistant secretary of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.

Ever determined to attain his vocation, Francis enrolled at St. Vincent de Paul University in Chicago for the purpose of furthering his study in English, Latin and Greek. The following year, he was accepted for entrance into Kenrick Seminary, at St. Louis, Missouri. Here he continued his earnest study of Philosophy and Theology.

It was at this time that Francis M. Juras was elected National President of the Knights of Lithuania. He was for many years active in K. of L. affairs and in his priesthood, likewise, he contributed unceasingly his articles to the "Vytis."

Divine Providence once again called Francis, and in 1921, he was accepted as a candidate for the priesthood in the Diocese of Boston. He completed his priestly studies at St. John's Seminary, Brighton, Mass., and on the Feast of Corpus Christi, June 18, 1922, he was ordained a priest of God in the Holy Cross Cathedral, Boston, by His Eminence, William Cardinal O'Connell. His Eminence, the Cardinal, sensed the great abilities of Father Francis M. Juras and on that very day, he appointed him as assistant priest at St. Francis Parish, Lawrence, Mass., to which parish he was later to return as pastor. On the first of April, he was sent to take charge of St. Joseph's parish in Lowell. Two years later, Father Juras was appointed as Pastor of St. Francis parish, Lawrence. For 23 years Father Juras has continued to work zealously for the Lithuanians of Lawrence.

Father Juras is highly-esteemed and very well liked as the pastor of St. Francis. Local townspeople recall with joy his interest in the community life of Lawrence. The casual visitor to Lawrence, who asks any questions about Lithuanians or Lithuania, will inevitably be told about Father Juras and his numerous activities and interests in Lithuanian affairs. He has grown into the hearts of his parishioners and the people of Lawrence. Business men, civic and public leaders consider it a great honor to enjoy his friendship. But his goodness and his great heart are not bounded even by such a great city as Lawrence, nor by the community known as

greater Lawrence. His heart is on fire with the love of Christ and deep affection for his native Lithuania. Since early youth, he has taken a keen interest in and has been solicitous for the welfare of Lithuania's sons and daughters wherever they live.

He has zealously and untiringly devoted himself to the service of the Catholic Press. He is rightly called the great supporter and champion of the Lithuanian Catholic Press. He has unstintingly given of his time, effort and money to continue to spread and develop the Lithuanian Press. At present he is the president of St. Joseph's Roman Catholic Association of Labor, and its organ the "Darbininkas." Realizing that the mind and soul must be nourished on a stronger diet than mere news items, he has published many spiritual books and pamphlets. His prayer book, "Didysis Ramybės Šaltinis" and its smaller edition the "Ramybės Šaltinis" are unequalled as the best Lithuanian devotional literature. Father Juras has also published a new edition of the New Testament and the "Following of Christ" in Lithuanian. He is truly a man of God for he is anxious about the Word of God.

Father Juras' activities have also manifested themselves outside the Archdiocese of Boston. He is a member of the Board of Directors of the Lithuanian American Council, Inc., and also of the Lithuanian Roman Catholic Federation of America, a fraternal and cultural organization. He established the "Kultūros Institutas" and the "Centralinio Knygyno Archyvas," a central library and museum of Lithuanian books, literature and various other items of interest to the culture of Lithuanians here and abroad.

For seven years, Father Juras served as secretary of the "Kunigu Vienybė," the Roman Catholic Priests' League of America, which organization formulates corporate Catholic activity among the Lithuanian clergy and the Lithuanian parishes of the United States. *Father Francis M. Juras* is truly a great priest and a worthy son of Lithuania.

Concerning VYTIS—July issue

Due to circumstances entirely beyond our control, there is a *possibility* that, effective at once, VYTIS will be forced to seek a new place of publication. If the *July issue* should reach you *late*, you will know that the delay was caused by this unexpected transfer and the attendant reorganization.

SUPREME COUNCIL

A. A. Kunigas Steponas Povilas Kneižis, 1897 Vytis 1947

Lapkričio 30-tą dieną 1897 m. Smilgių parapijoje, Panevėžio apskr., Lietuvoje, Jonui ir Viktorijai Kneižiams Dievas davė didį džiaugsmą... gimsta jiems antras sūnus. Netrukus Smilgių parapijos bažnyčioje buvo pakrikštytas ir duotas jam vardas Steponas Povilas.

Kaip visi Lietuvos jaunuoliai, a.a. Steponas atsižymėjo savo didžiu paklusnumu ir linkimu prie mokslo. Džiaugsmu laikė tą tėvų nuosprendį, kad jam leisti lankyti pradinę mokyklą Smilgių kaime.

Kviečiamas brolio Antano, seserų Teklės Mitchellienės iš Nashua, N. H. ir Petronėlės Manikienės iš Hartford, Conn. palieka tėvelius ir keliauja į Amerikos laisvą žemelę. Atvykęs į Hartfordą 1914 metais, parodė uolų pasiryžimą tęsti toliau mokslą. Nemokėdamas gerai anglų kalbos, pradėjo lankyti viešąją mokyklą Rocky Hill, Conn. Netrukus parodė mokytojoms, kad jis yra nepaprastas kalbininkas. Į kelis mėnesius taip taisyklingai pramoko naująją kalbą, kad nustebino visus. Paskatintas orbioril2etaovbgkčjetaocmfwyet mokslą rudenį 1916 metais įstoja į Laselettų vienuolių augštąją mokyklą (High School). Lankydamas šią mokyklą per tris metus jis aiškiausiai parodė, kad ateičiai jis yra rengiamas būti vadas ir mokslininkas. 1919 metais užbaigęs augštąją mokyklą įstojo į Bostono Kolegiją. Pasimokinėti čionai vienerius metus, apsisprendžia toliau siekti mokslo. Rudens metu 1920 metais palieka saviškius ir išvyksta į Niagara Universitetą. Čionai galutinai prabyla jo širdies pasiryžimai ir jis nusprendžia, kad jo gyvenimo pašaukimas yra darbuotis Viešpaties vynuogyne. A.A. Kunigas Steponas pasisako būsiąs kunigas.

Rugpiūčio 23-čią dieną 1921 metais įstoja į Šv. Jono seminariją, Brighton, Massachusetts. 1923 m. užbaigia filosofijos mokslo dalį ir tą patį rudenį pradeda studijuoti teologiją.

A.A. Kunigas Steponas laike savo šešerių seminarijos mokslo metų atsižymėjo kaip gabus studentas. Savo mandagumu, rimtumu netik susilaukė prietelių iš klierikų, bet sykiu iš seminarijos profesorių. Nuolatose dalyvaudavo seminarijos vaidinimuose, debatuose. Kitais žodžiais, jis seminarijos metais augino sau legijonus prietelių.

KUNIGAS

Gegužio 20-tą dieną 1927 metais, Šv. Kryžiaus katedroje Bostone iš a. a. Kardinolo Vilimo

Kunigas Steponas P. Kneižis

O'Connellio rankų priima kunigystės Sakramentą.

Primicijas laiko Šv. Petro lietuvių bažnyčioje South Bostone. Tūkstančiai žmonių dalyvauja tose Mišiose ir priima jo kunigišką palaiminimą.

Už savaitės po kunigystės Sakramento priėmimo, tapo paskirtas vikaru į Šv. Pranciškaus parapiją, Lawrence, Mass., kur klebonavo Kun. Pranciškus A. Virmauskis.

Per du metus uoliai ir atsidavusiai darbavosi Lawrence lietuvių kolonijoje. Katalikybė ir lietuvybė... tai du jo nuolatinių šūkių, kurie skambėjo jo darbuotėje. Jaunimas ir suaugę aiškiausiai galėjo suprasti jo mintis ir jo pasišventimą. Jaunimas iš jo gyvenimo darbų daug gražaus išmoko ir senesnieji sau sakydavo: "KOLEI KUNIGĄ STEPONĄ KNEIŽĮ SAVO TARPE TURĖSIME,

TOL PARAPIJOS VEIKLA IR JAUNIMO DORA SIEKS VIRŠŪNES."

Birželio 19-tą 1929 metais tapo perkeltas į Brockton, Mass. už pagelbininką prie Kun. Jono Švagždžio. Čionai irgi per du metus atsižymėjusiai darbavosi. Sukuria Sodalietes. Pavyzdinčiai su jomis veikia. Kitais žodžiais, Kunigui Steponui atėjęs į Brocktoną, jaunimas gauna naują gyvenimo akstiną. Jaunimo susirinkimai, teatraliniai vaidinimai, katekizacijos mokykla, Marijos Vaikeliai pradeda lenktyniuotis su Bostono ir svetimtaučių parapijomis. Jo du metus čia išbuvimas džiugino Kun. Jono Švagždžio dvasią.

Kun. Dr. Kazimierui J. Urbonavičiui sunkiai susirgus ir pasitraukus iš Norwoodo parapijos veiklos, paaukština A.A. Kunigą Steponą Kneižį į klebono pareigas. Štai birželio 14-tą dieną 1931 m. Kunigas Steponas paima parapijos raktus iš Kun. Dr. Kazimiero J. Urbonavičiaus rankų ir leidžiasi į naujas atsakomybes.

Nuo birželio 14-tos 1931 iki gegužio 27-tos dienos 1947 m. a.a. kunigas Steponas P. Kneižis klebonavo Norwoodo lietuvių Šv. Jurgio parapijoje. Per šešioliką metų begalo pavyzdinčiai, uoliai ir atsidavusiai dirbo Norwoodo lietuviams katalikams. Kur tik laikas leido, jis gražino parapijos nuosavybę netik iš vidaus, bet sykiu ir iš lauko. Bažnyčios vidus kas metą naujinosi. Skolos atsimokėjo. Su pagalba gerų ir atsidavusių parapijonų a.a. kunigas Steponas dirbo. Savęs jis niekad nesigailėjo. Žmonės jame rado tikrą Kristaus tarną. Jo žodžių malonumas ir paskatinimas pridavė seneliams daug džiaugsmo. Jaunimas matė jame savo tikrai pasišventusi broli. Būdamas ju tarpe jis mokėjo pasirodyti taip pat jaunas, pilnai suprantantis ju dvasia, troškimus ir pasivylimus. *Sodaliētės. Tretininkės. Chorai. VYČIAI. Gmvojio Rožančiaus. Maldos Anaštalavimo. Šv. Vardo. Moteru Saiunaa. Moteru Sodaličia. Pašalminės. Susivienijimo. Federacijos. Altaristai* žiūrėjo į jį kaip į savo Garbingą Dvasios Vada.

Sekadienį Gegužio 25-tą dieną Norwoodo parapijos jaunimas ir suaugę surengė a.a. kunigui Steponui šaunią vakarienę jo 20 metų kunigystės sukakties proga. Visa parapija tą vakarą dalyvavo savo brangaus klebono džiaugsmo pokilyje. Pilna svetainė žmonių. Visų ūpas buvo malonus. Pabaigoje sveikindami savo kleboną parapijiečiai iteikia jam brangias ir gražias dovanas. Kunigai svečiai iš artimųjų ir tolimųjų miestų kalbose sveikino ir linkėjo jubiliatui ilgiausių metų ir geriausio pasisekimo... Bet Dievas kitaip žiūri į mus, žmones. Į mūsų žodžius ir planus. Dvi dienos nepraslinko nuo to vakaro. ir kun. Steponas nakti gal tyliai tarė: "SUDIEV, PARAPIJIEČIAI... DĖKU JUMS UŽ GRAŽŲ SURENGIMĄ,

UŽ VISAS DOVANĖLES, MALDELES. DAUGIAU MANĖS NEGIRDĖSITE."

Negalima baigti šią trumpą a.a. kunigo Stepono Kneižio istoriją nepadarius keletu pastabų.

Trys dorybės gražino a.a. kunigo Stepono Kneižio gyvenimą.

1. PAVYZDINGUMAS

Visą laiką nuo pat studentavimo laikų iki mirties valandos jis buvo pavyzdingas. Vietiniai, svetimai ar kitataučiai, atsisveikindami su juo, jautėsi, kad jie stovėjo akivaizdoje žmogaus, kuris tikrai buvo Kristaus pašauktasis. Jo žodžiai ir darbai nuolat nešė paskatinimą ir malonumą.

2. ŠIRDINGUMAS

Kur tik a.a. kunigas Steponas pridėjo savo rankas, tenai matėsi gilus nuoširdingumas. Sakramentų teikime, pamoksluose, susirinkimuose jis gyveno ne žodžiais, bet širdimi.

3. KANTRUMAS

Milžiniškas kantrumas lydėjo visas jo gyvenimo dienas. Niekas nematė jį griežčiausiai užsiterūstinusį. Jis nuolat atleido tiems, kurie jam blogo darė ar padarė. Gal tas ir suėdė jo širdelę, kad neleido kitiems suprasti, kas darėsi ar perėjo per jo jausmus.

LITERATAS

Kas nežino JONO TARVYDO raštelių. Tai buvo a.a. kunigo Stepono Kneižio rašto slapyvardis.

Plunksna tai buvo jo mylimiausias prietelis. Nuo jaunų dienų jis parodė didį linkimą prie rašymo.

Klierikavimo laikais So. Bostone laike vasarinės mokyklos pamokų jis redagavo savaitinį laikraštį jaunimui "*Bijunėli*." Nuolat jo raštai puošdavo Amerikos katalikų lietuvių laikraščius.

Begalo jis mėgdavo išrinkti gražius anglų kalba raštus ir išversdavo į lietuvių kalbą. Kas nepasigėrėjo jo vertimais, kaip "KARALIENĖS PRIŽADAS," "PILOTO DUKTĖ," "PATRICIJA," "TRUMPI APYSAKYMĖLIAI."

Jei šiandien Bostono Vyskupystės Lietuvių chorai gieda visą eilę gražių giesmių, tai vis a.a. kunigo Stepono vertimai.

Kas gali suminėti visus veikalus, komedijas, teatrėlius, kuriuos jo plunksnos gabumas parašė. Kur tik jis vikaravo, tenai jis mokė jaunimą ir statė savo paruoštus veikalus, nežiūrint, ar tai bus komedijos ar tai tikėjimo, ar šiaip žmonių gyvenimo vaizdavimas. Scena, tai jam buvo antiras Rojus. Dėlei scenos ir vaidinimų jis galvojo, dirbo ir bandė palikti žmonėms ką nors naujesnio ir įdomesnio. Norwood katalikai gali šiam mano teigimui būti pirmieji liudininkai.

Šventasis Raštas sako: "KIEKVIENAM ŽMOGUI YRA SKIRTA MIRTI." Taip, mirtis nežiūri į dantis. Visus lygiai šaukia, ar tai bus amžiaus

GUILTY OR NOT GUILTY?

by Rev. John C. Jutkevičius

In St. Matthew's Gospel, Our Lord mentions that on Judgment Day those on the right of the Judgment Throne will be given possession of the kingdom of heaven because they gave Him to eat when He was hungry, to drink when He was thirsty, took Him in when He was a stranger, covered Him when He was naked and visited Him when He was sick and in prison. The just will ask when they saw Him hungry, thirsty, a stranger, naked, sick and in prison and Our Lord will reply: "As long as you did it for one of these, the least of my creatures, you did it for Me."

Then He goes on to say that those on the left will be accursed and will be cast into everlasting fire because they fed Him not when He was hungry, gave Him not to drink when He was thirsty, took Him not in when He was a stranger and visited Him not when He was sick and in prison. The damned will ask when they saw Him hungry, thirsty, a stranger, sick and in prison and did not minister to Him and Our Lord will reply: "As long as you did not do it for one of these least ones, you did not do it for Me."

It is this passage in Sacred Scripture which makes me believe that many will get the surprise of their lives on Judgment Day when they will see that God is punishing them not so much for what they did do as for what they failed to do on this earth. For some, only then will it dawn upon them that they will suffer not only for the sins of commission but also for the sins of omission.

The above contains a most valuable lesson for us, K. of L. members. There is a danger that we may be condemned for our sins of omission. Today Lithuania is being persecuted by Soviet Russia. Her people are being exiled into barren and uninhabitable lands where sickness, disease, hunger and deprivation is their unhappy lot. Those now in the occupied countries of Europe, are suffering from starvation and from the mental anguish of not knowing what is to happen to them from day to day. The fear of being forcibly sent back to their homeland, there to be at the mercy of ruthless and beastly oppressors, is driving many insane. Their one desire and hope is to return to a free and independent Lithuania where they may live as human beings. That is why they appeal to us for material and moral support.

ment Day when they will see that God is punishing them not so much for what they did do as for what they failed to do on this earth. For some, only then will it dawn upon them that they will suffer not only for the sins of commission but also for the sins of omission.

Preview of Convention Activities

PHILADELPHIA, PA.

The National Convention of the Knights of Lithuania will take place at the Ben Franklin Hotel, Philadelphia, Pa., September 12-13-14, 1947.

The activities will begin *Thursday night* at the parish hall of St. Casimir's Church, where the delegates will register and a Get-Acquainted Party will be held. This will be a good opportunity to meet your old friends and fellow delegates, preceding the convention.

Friday night — there will be an outing to the Villa Joseph Marie, where a Corn Roast will take place. Come dressed for the occasion. If you have a harmonica or some other little instrument, tuck it in the corner of your valise, because it will come in handy.

Saturday night — a semi-formal dance will be held in the Betsy Ross Room of the Ben Franklin Hotel. Girls, now is the time to start thinking about your gown. As for the boys, it's all up to you whether you wish to wear a tuxedo or not.

In the next issue, we shall announce our plans for Sunday, September 14th, when the convention will come to a close.

Council 3, Philadelphia, Pa. Host.

sulaukęs, ar jaunystėje tik pražydes. Mums, gyviesiems, skauda širdį, kad netekome gerojo, darštaus ir pavypdingo *a.a. kunigo Stepono P. Kneišio*. Visi mes žemės keliauninkai turime noringai nusilenkti Visagallo Dievo valiai. Gal daugelis iš mūsų, išgirde apie *a.a. kunigo Stepono Kneišio* mirtį, pamanėme: *Kodėl toks jaunas turi skirtis nuo mūsų? Kiek jis būtų galėjęs dar gyvenime gero atlikti.* Tai yra mūsų gyvenimo paslaptis. Neveltui Išganytojas sakė: *"Nesirinkti turty, kuriuos vagys gali pavogti ir kandys suėsti"...*

Norwodo Šv. Jurgio parapijos nariams reiškiu savo gilų užuojautos žodį. Gaila, kad netekote savo gerojo klebono. Mums, jaunosios kartos inteligentams, irgi smūgis, nes netekome pavypdingo vado. Kunigams skauda širdį, kad neteko malonaus ir simpatingo draugo.

Visi, vieni ir kiti, dažnai mokėkime susikaupti ir širdyje giliai pasimelsti už *a.a. kunigą Steponą P. Kneišį*.

"Ilsėkis, kunige Steponai! Dirbai ir atlikai gražių darbų. Mes, senieji ir jaunieji, mokysimės iš tavęs gyventi."

Pranas Bekampis.

Pasaulio Lietuviai

Red. pastaba: vietoje skyriaus "IŠTREMAM JAUNIMUI" dabar "Vyty" turėsime naują kampelį platesnio turinio pavadinimu: "PASAULIO LIETUVIAI."

Tremtinių Klausimu

Nei viena didžioji valstybė šiame kare nerado reikalo visa savo jėga paremti Centralinės Europos mažųjų tautų kovos dėl laisvės. Todėl beveik tuzinas tautų prarado savo laisvę ir pateko žiauriausios pasaulio diktatūros naugosna. Suprantama, kad teroro įbaidyti laisvieji žmonės visai stengėsi patekti toliau į Vakarų, kur nepasiekia raudonojo fašizmo kruvini pirštai. Ne visoms tautoms pasitaikė galimybių patekti į laisvesnę Europos dalį. Vakarų Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje ir Skandinavijoje dabar esama daugiausia tėvynės ir pragyvenimo netekusių žmonių, būtent:

Lenkų	320,000
Ukrainiečių	280,000
Žydų	210,000
Rusų	150,000
Latvių	150,000
Lietuvių	80,000
Estų	60,000
Jugolsavų	50,000
<hr/>	
Kartu	1,300,000

Jeigu prie šito skaičiaus pridėsime apie 200,000 lenkų, esančių Britų Imperijos ir Prancūzijos ribose, tai lengvai gausime apie pusantro milijono tremtinių. Be naujo laisvės karo kaip ir nesimato galimybių Centrinei Europai laisvę atgauti. Daugelis diplomatų spėja, kad naujas karas pribręs tik per penkiolika metų; bet pasitaiko spėjimų naują karą ateisiant net po kokių 3 ar 5 metų. Kaip tie spėjimai pildysis — mes dar nežinome. Tačiau dabartinė politinė konjunkcija neleidžia manyti, kad Europoje laisvės ir duonos padaugės, ar kad tremtiniai galės po metų ar kitų į laisvas tėvynes grįžti. Rusijos vikriai vedamas nervų karas gali dar labai ilgai užtrukti...

Kas darytina tremtiniais įkurdinti?

Būkime tikri: prarastos tėvynės tremtiniais niekas nepavarduos. Bet kuris jų klausimo sprendimas yra tik priemonė nekaltiems žmonėms gelbėti. VLIK bandė prašyti sutelkti lietuvius Pareiny. Tiesą sakant, juk vien Saaro krašte ir gretimose prancūzų okupuotose srityse galėtų sutilpti daugiau milijono tremtinių, jeigu jiems būtų leista pasikeisti vietomis su ten esančiais vokiečiais. Bet tai būtų tikrai svajonė. Juk mes jau matome, kad prasideda pataikavimas vokiečiams. Vokiečiai gausūs ir įtakingi, ogi sumuštų demokratijų tremtiniai silpnučiai, be jokios įtakos didžioje politikoje. Tad juos skriausti ir niekinti visiškai nepavojinga...

Pristigus laisvajam žmogui erdvės labai sumažintoje Europoje, galima dar bent teoretiškai galvoti apie mandatinę teritorijas, sudarytas iš buvusių Vokietijos ir Italijos kolonijų. Bet ir šiam klausimui išskirti reikia daug įtakos, kurios tremtiniai neturi.

Įtakingi tėra tikrai žydai. Juos vienintelius rusai išleisdžia iš savo naujų kolonijų, kad je paaštrintų Palestinos klausimą ir sukirsintų arabus, kurie, nors irgi semitai, betgi yra dideli žydų priešai. Leistina manyti, kad žydų klausimas bus koku nors kompromisiniu būdu išrištas, padidinant jų kvotas Palestinon ir Amerikon. Bet kaip bus su krikščionių tremtiniais, už kuriuos nekalba įtakingi politikai ir turtingos organizacijos.

Tremtinių daugumas veržiasi į Jungtines Valstybes, kur jie turi giminių ir tikisi darbo rasti. Dabar įnešamas įstatymo projektas įsileisti Amerikon per keturis metus 400,000 tremtinių, kurių Europoje yra beveik keturis kartus daugiau, t. y. apie pusantro milijono. Pagal affidavitų sistemą dabar Amerikon patenka du trečdaliu žydų ir vos vienas trečdalis krikščionių, nors visų tremtinių tarpe žydai sudaro tikrai septintą dalį. Jeigu minėtas įstatymas praeitų per Kongresą, tai gal du trečdaliu kvotų tektų krikščionims, kurių tuomet galėtų Amerikon atvykti geriausiu atveju iki 70,000 per metus. Iš to skaičiaus lietuviams gal tektų arti 10% vizų. Tuomi pačiu geriausiu atsitikimu, jei formalumai būtų sumažinti, gal iki 7000 lietuvių galėtų per metus Amerikon atvykti.

Optimizmas būtų perankstyvas

Debatai dėl imigracijos palengvinimo Kongrese dar net neprasidėjo, tad dabar bet kokie spėjimai neturi rimto pamato. Ogi šituo klausimu bus daug ir gal nuostabiai ilgų ginčų. Labai didelės jėgos kalbės prieš naujus ateivius; mat Amerikos rasistai bijo, kad inteligentinių jėgų atvykimas sustiprins ne-angliškas amerikiečių grupes. Baimė, žinoma, be pagrindo, nes intelektualinių profesijų žmonės turi daugiau progų ir pagundų nutautėti, negu mažaraščiai. Jauni naujų ateivių vaikai, perėję per Amerikos mokyklas, virs eiliniaisiais jankiais ir savo sena tėvyne nebesidomės, atgal Europon neberorės grįžti. Tik stebėkime, kaip greit aukštų kvalifikacijų intelektualai vokiečiai, rusai ir prancūzai neteko savo vaikų. Jų susirinkimuose dabar dalyvauja vien tik seniai ir tik anapus Atlanto išauklėti žmonės. Jaunimo jie nebeturi. Toks bus likimas ir lietuvių, nors jų per kekturis metus čion atvyktų net pats optimistiškiausias skaičius, sakykim — 28,000 arba visas trečdalis mūsų tremtinių. Žinoma, trumpam laikui mūsų kultūros liepsnelė skaidriau sužibės. Atsiras ligšiol negalimas dalykas: literatūros, mokslo ir visuomenės žurnalas. Gal susikurs vienas kitas intelektualinio gyvenimo centrelis. Bet daug tektų kalbėti ar rašyti, kad tinkamai panagrinti visas tas aplinkybes, kurios neleis Amerikoje lietuvių kultūrai ir kalbai tarpti ir ilgam laikui išsilaikyti.

Galvokime labai blaiviai ir aiškiai. Tuomet suprasime, kad daugumas mūsų tremtinių Amerikon vis dėlto nepateks. Patekuseji čion išspręs tik savo pragyvenimo klausimą, bet pastovaus savos kultūros židinio čia nesukurs. Šita plika realybė protinguosius verčia galvoti dar apie kitus mažesnius kraštus, kur eventualiai gal būtų galėtume sukurti savo kultūros centrą, jeigu organizuotai tuomi dabar pasirūpintume. Bet šiuo metu mes dar ir neturime tokios organizacijos, kuri moksliskai studijuotų ir bandytų vykdyti planingą kolonizaciją su aiškiu tikslu neleisti lietuvių kalbai ir kultūrai užjūriuose dingti. Esamos organizacijos daro nedovanotiną klaidą nesidomėdamos žeme ir kolonizacija. Bet gal būtų jų mažos jėgos ir pavargę protai nebegali aprėpti lietuvių kultūros liūdno likimo: **To be or not to be?**

Didieji reikalai — pirmon vieton

Didžiausiais lietuvių tautos reikalais mes laikome: nepriklausomybės atgavimą ir aukštos kultūros išlaikymą tremtiniuose. Už mūsų nepriklausomybę jokia didelė valstybė nekariaus ir nekovo: čia nėra jokio didelio biznio... Begalinio skurdo, kraujo, ašarų ir vergijos dalininkais tapo tikrai keletas Europos tautų, būtent: estai, latviai, lietuviai, lenkai, ukrainiečiai, slovakai, vengrai, rumunai, jugoslavai ir bulgarai; nežymiai geresnėje padėty liko dar keletas tautų. Tad tik jungtinėmis jėgomis kovodami, sukurdami visiems bendrą ir galingą kovos organizaciją mes pajėgtume artimoje ar tolimoje ateity (priklausytų nuo tarptautinės konjunkcijos) atgauti prarastą laisvę. Pavieniųjų kovodamos prieš Rytų slobiną mažosios tautos labai daug rizikuoja, net kvailai rizikuoja savo likimu...

Didžiais kultūriniais laimėjimais tapome tauta. Jeigu dabar mes neparodysime gana aukos ir pasišventimo išgelbėti išstremtą Lietuvos kultūrą — tai kas žin ar begalėsime ateity sugrįžti į savo Pažadėtąją Žemę. Tad yra gyvas reikalas perkelti iš Vokietijos savą universitetą ir dalį kitų mokyklų į saugesnę užjūrio šalį, suspiesti vienon kuklion vietelėn, neleisti išblaškyti po pasaulio berybes platybes. Šia tema mūsų spauda tyli, gal ji nesugalvoja ką apie tą sunkią problemą pasakyti. Bet centriniai organai neturėtų gyventi iliuzijomis. Jie turėtų suprasti, kad pavienių asmenų gausus atvykimas Amerikon neišgelbės lietuvių kultūros, bet greičiau ją suskurdins, nes keli ar keliolika tūkstančių žmonių, išbarstytų milžiniškuose Amerikos plotuose, paskęs kovoje dėl būvio ir neturės nei lėšų, o gal nei laiko, nugalėti tūkstantinių mylių atstumas. Todėl kultūros likučiams gelbėti kolonizacija mažutėje erdvėje įgyja imperatyvinės prasmės. Apie tai plačiau kalbėta š. m. "Vyties" sausio mėn. numery.

Diskusijos apie tremtinių rolę Amerikoje

Keletas balsų jau pasigirdo Amerikos lietuvių spaudoje. Senieji ateiviai kiek nusiskundžia, kad nauji ateiviai nedalyvauja lietuvių visuomenės gyvenime, jų susirinkimuose, organizacijose; jie kaž kur dingsta...

Tai įdomi tema. Verta ji diskutuoti. Tad pridėsime ir savo ilgamečių stebėjimų rezultatus.

Organizuotumu ne visos tautos lygiai pasižymi. Pirmon vieton šiuomi žvilgsniu mes statome žydus, ilgai persekiotą, labai sąmoningą tautą su visai atskira savo religine-kultūrine ideologija. Mes jiems kai kada išreiškiame pavydą, bet jų drausmingumo pavyzdžiais sekti nemokame ir net nebandome. Gana aukštai tenka vertinti graikų socialumą, organizuotumą ir aukų didumą. Nedaug mes žinome apie čekus, slovakus ir slovincus, tačiau jų fraternalinės organizacijos yra be palyginimo didesnės už dvi mūsų. Mūsų kaimynai lenkai gausūs skaičiais, tad jų organizacijos gana stambios, o jų aukos senajai tėvynei šelpti ir vaduoti šimet siekia apie 13 milijonų dolerių. Vienas lenkas vidutiniškai aukoja gal apie du ar tris kartus daugiau už vieną lietuvį. Amerikos rusai yra menkiausiai organizuoti už lietuvius, nors jie ir turi čia daug daugiau garsių profesorių, artistų ir buvusių politikų.

O kaip gi apibudinti lietuvius? Mes esame "mėnulio vaikai," t. y. šaltoki, nelabai socialūs ir gana šykštūs aukoms. Mes sekame nustatytą čia madą — skaičiais pasigirti. Beveik visos mūsų rezoliucijos primena Amerikoje esant milijoną lietuvių. Gera pasakyti — milijonas..., mat jo niekas negali nei pamatyti, nei suskaičiuoti. Gal būt Amerikoje ir būtų arti 650,000 lietuvių kilmės žmonių, kurie dar moka po keletą lietuviškų žodžių. Tačiau oficialinei valdžios statistikai lietuvišką kilmę prisipagista 394,800 žmonių (1940 m.). Tasai skaičius gal ir bus arčiausias tikrovei. Organizacijų turime daug, bet jos gan smulkutės, anemiškos. Josna, spētume, priklausos gal apie 70,000 žmonių arba vienas iš šešių lietuvių. Organizacijose dirba senesnio amžiaus žmonės ir labai mažutė dalis jaunimo. Todėl tos organizacijos anemiškos, be kraujo, be entuziazmo. Gal būt turime apie 5,000 tikrai susipratusių lietuvių, kurie sudaro visokias valdybas, komitetus ir komisijas, viską organizuoja ir ne tik sielojasi tautos reikalais, bet ir gausiai aukoja. Jie yra mūsų "žemės druska."

Kuri dalis čia atvykusių tremtinių turės to galingo užsispyrimo prisidėti prie tos žemės druskos — dabar dar peranksti sakyti, nes dar tik pora šimtų tremtinių atvyko. Gal būt dešimta jų dalis labai vaisingai dirba BALF ir ALT vajams pravesti, praturtina mūsų spaudą savo straipsniais ir palengva skverbiasi į universitetus, kaip profesoriai ar instruktoriai. Mes tai jų kūrybai atvertume dar platesnes galimybes ir pakeltume savo lietuvių vertę, jeigu senieji Amerikos gyventojai vykdytume kokią platesnę kultūrinę programą ir pasikviestume

ŠELPKIME MOKYKLAS. — Kiekviena lietuvių stovykla turi savo mokyklas. Kur gyvena daugiau lietuvių, ten turi atskiras mokyklas berniukams ir mergaitėms. Toms mokykloms reikia įvairių įrankių, knygų, rankvedžių, sąsiuvinų, paišelių, popieros, rašalo ir kitų daiktų. Jie laukia pagalbos iš Amerikos lietuvių — iš BALF'o. Savo aukas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, 19 West 44th St., New York 18, N. Y.

talkon naujus ateivius. Tokios programos pirmuosius metmenis jau dabar siūlytume priimti:

1. Paskaitos

Vyčių kuopos ir kitos organizacijos su rudens pradžia galėtų kai kur organizuoti lietuvių kalbos ir istorijos vakarinius kursus ir paskaitų veiklus apie Lietuvos kultūrinį gyvenimą. Juk jaunimas baigia užmiršti tėvų kalbą, beveik nieko nebežino apie savo tautos praeitį. Čia nauji ateiviai galėtų mums daug pagelbėti, bet imkimės iniciatyvos patys.

2. Lituanistikos kursai

Svarbesnieji vienuolynai (kazimieriečių, pranciškonų, marijonų) savo centruose arba sujungtomis visų centrų jėgomis turėtų suruošti vasarinius lituanistikos kursus savo mokytojų personalui ir dvasiškijai. Tai labai pakeltų mūsų tautinės kultūros lygį.

3. Parapinės mokyklos

galėtų dažnai kviestis svečius mokytojus pajvairinti ar sustiprinti jų lietuviškąją programą. Mūsų mokyklos veda izoliacionistinę "politiką," o tai labai nesveika dvasinei tautos ateičiai.

4. Tautinių šokių grupės

reiktų organizuoti kur tik pa sitaiko atvykęs instruktorius. Plačioji Amerikos publika mėgsta mūsų tautinius šokius, muziką ir rūbus.

5. Organizuokime tautinių rūbų gamybą,

jeigu tik yra atvykusių instruktorių audėjų-siuvėjų. Jei nėra — pasikvieskime iš Europos. Tautiniai mūsų rūbai laimėjo pirmus pasaulinius prizus tarptautinėse parodose; Berlyne, 1938 m. ir New Yorke, 1939 m. Argi neverta tuomi didžiulis? Jei mūsų moterys ir mergaitės gausiai tokių rūbų užsisakytų, tai šios rūšies pramonė pati save išsilaikytų bent mažame maste. Tada išnyktų pusiau-lenkiški (neva "tautiški") rūbų surogatai, kurie mums garbės nedaro.

Na, gal užteks. Tai pradžia. Kiti laikraščiai gal papildys šią programą savais gražiais pasiūlymais ir sumanymais.

Palemonas.

Eglė, Žalčių Karalienė

Fir, Queen of the Serpents

(Translated from the traditional folk lore
of Lithuania by M. Stark)

At another time, in the days of old, there was an old man and an old woman. They had, the two of them, twelve sons and three daughters, the youngest of whom was named Fir. One summer's evening the three sisters went to the lake to bathe. Having washed and splashed about, they climbed upon the bank to dress. The youngest saw a serpent lying uncoiled in the sleeve of her blouse. The eldest grabbed a club and was about to jump to drive the serpent away. At this time the serpent, turning toward the youngest, spoke in a human voice: "Give me your word, little Fir, that you will marry me, then I will come out myself willingly." Fir began to cry. How could she marry a serpent! Then she said to him indignantly: "Give me back my blouse and go back unharmed from where you came!" But the serpent went on: "Give me your word. If you will marry me, I will come out by myself." What could she do? She had to give her word. Fir promised to marry the serpent.

Three days later the old man and the old woman looked out to see a whole troop of serpents creeping into their yard. Everyone was frightened; no one knew what to do. Meanwhile the serpents buzzed in the yard, hanging, twisting writhing. Presently the matchmakers stole inside to talk with Fir and the old people. At first the father and mother shook their heads, not wanting to agree, but what could they do with such a multitude! Whether they wanted to or not, they had to give their daughter away.

The serpents got their daughter-in-law and soon left the yard. The people at home cried and lamented over Fir, and no more. Meanwhile Fir, in the company of all the attendants, headed for the seashore. There they met a handsome gallant waiting for her. He told her that he was the same serpent who had crept into the sleeve of her blouse. Immediately they all crossed to a nearby island and thence descended underground, beneath the sea, where the serpent's elegantly adorned rooms were. There they held the wedding — three weeks they danced, drank, and reveled.

The serpent's rooms were furnished with plenty. There was the greatest freedom and no work, and nothing to do but pasture and make merry. And Fir calmed down, grew happier, and at length completely forgot about her home.

Nine years slipped by and Fir had already three sons: Oak, Ash, and Birch — and one daughter, Aspen (she was the youngest). One time, while romping about, the eldest son asked Fir: "Mother, where are your parents? Let us go to them for a visit sometime." So it was that she remembered her father and mother, brothers, sisters, and all her relations again. And she began to wonder how things were going with them there, whether they were healthy and living still and how long gone were those who might have died. And she began to fret about going home to see. She complained to her husband of the many years she had not been home or seen her people, and how terribly homesick she was.

The serpent was not agreeable. "All right," he said, "I shall let you go visit, but first spin this bundle of silk." And he showed her to a spinning wheel. Fir gripped the spinning wheel and spun and spun, night and day, but it seemed that the bundle of silk was bewitched: for all the spinning it remained the same size. Fir went to a diviner, a sorceress, who lived near by. She said: "Grandmother, flower, I beg you to teach me how to spin this bundle of silk." The old one soon explained everything,

how and what had to be done: "Throw it into the flames when you make a fire, no more; otherwise you will never finish spinning."

Returning home, she threw the bundle of silk into the oven fire, which she lighted to bake bread. Soon the silk singed, and Fir saw a toad writhing like a goodly swiple in the flames. The toad, spinning, let the silk from itself.

Fir, her spinning finished, supplicated her husband to let her visit with her father and mother if for only a few days. This time the husband pulled out a pair of iron slippers from under a bench and said: "When you wear these out only then will you be able to journey." She put the slippers on and walked, stamped, and scuffed them, on bricks, stones, wherever she turned, but the slippers were thick and hard and would not dull. Plainly, whatever the wear, they would last a lifetime. Once more Fir went to the old woman to ask for advice and instruction. The old woman advised her to carry the slippers to the blacksmith and ask him to fire them in the forge. She did just that. The slippers were burned well, and Fir wore them out in three days.

Her slippers fallen to pieces, Fir pleaded with her husband again to let her go visit with her father and mother. "Very well," said the serpent, "but before you go you must at least bake a cake for a fairing; what, after all, having arrived, will you give to your brothers' and relatives' children?" Whereupon he ordered the removal of all vessels and receptacles just to make the baking harder for her. Fir meditated and thought: how was she to carry water without a bucket and mix wheat batter without containers? She went to the old woman anew. The old woman said: "Take the leaven which will be left over from the mixing of the bread and smear it on the sieve, then draw some water with that sieve and mix in it the wheat." The serpent's wife did just that. She smeared the sieve with the leaven, drew some water, mixed and baked the wheat cake.

Now she said goodby to her husband and the household and left for home, taking with her her children. The husband saw them off and raised them to the shore of the sea, where, taking leave of them, he enjoined Fir not to visit at home for longer than nine days and to return immediately afterward with the children. "When you return," he said, "go alone with the children, without any attendants, and coming to the shore of the sea, call for me in this way:

Žilvine, žilvinėli!
If you be alive, froth of milk,
If you be dead, froth of blood...

(singing)

If you see froth of milk floating on the sea, then know that I live still; if you see froth of blood, then know that I have met my end. And you, children, it is forbidden, do not disclose how I must be summoned." Having said this, he said farewell to each one and bade them all a successful visit and journey back.

There came to be inexpressible rejoicing when Fir came home: all her kin, all the relatives and neighbors gathered to see her. One after the other they asked about her life with the serpents. She talked and talked. Everyone entertained her and spoke fond words to her. It was hardly noticed when the nine days jumped by.

Meanwhile Fir's brothers, sisters, and father and mother were thinking of what to do so that she would not have to go back. And they agreed that first of all they had to learn by what name and how Fir was to call her husband at the seaside. "We will find out all that. We will go down to the seaside, call him, and make an end to him," they said. So agreed, they lured first eldest son into the forest and, besetting him, questioned him. But this one pretended to know nothing: "I do not know," he said, and no more. They beat him with

Information, Please...

Esu užklaustas savo draugų: ar tikybos pamokos Lietuvos universitetuose buvo visiems privalomos? Ar visiems studentams ten būdavo tik vienos pakraipos filosofijos kursas? Kokioj padėty buvo religijos ir filosofijos mokslai Lietuvos gimnazijose?

Stud. Vytautas Adomaitis,
Holy Cross College

APIE PASAULĖŽVALGOS MOKSLUS LIETUVOJE

Universitete

Joks religijos mokslas nei filosofija nebuvo privalomi Lietuvos Universiteto ir kitų šešių aukštųjų mokyklų studentams, jeigu jie nėra teologinių fakultetų studentais. Vytauto Didžiojo Universitete Kaune buvo du teologijos fakultetai: katalikų ir protestonų. Katalikų Teologijos-Filosofijos Fakultetas apimdavo ne vien tik teologijos dalykus, reikalingus kunigams, bet taipgi lietuvių, graikų, lotynų, vokiečių ir hebrajų literatūras, sociologiją, pedagogiką, istoriją ir (iki 1932 m.) geografiją; jo filosofijos kursas apimdavo: logiką, etiką, ontologiją, teorinę ir eksperimentinę psichologiją, filosofijos istoriją, teisės ir kultūros filosofiją ir dar keletą dalykų. Grynai teologinius dalykus dėstydavo beveik vieni kunigai profesoriai, ogi pasauliečiai dėstydavo

switches — what they did not do to him — but they could not educe anything. Upon letting him go home, they threatened him not to say anything to his mother. The second day they took with them Ash; then Birch, but they could not find out anything from these either. Finally they lured Fir's youngest daughter, Aspen, into going with them. In the beginning she too pretended to know nothing, but, seeing them draw their switches, right away she blabbed all.

Then and there all the twelve brothers took up their scythes and struck out for the seaside. They stood on the shore and called: "Žilvine, žilvinėli!" Just as the serpent swam up, all the men fell upon him and hacked him up. Later, having returned home, they said nothing about what they had done to Fir.

The nine day agreement was at an end. Fir said goodbye to all her relations and went to the seaside, where she called to her husband: "Žilvine, žilvinėli!..." The sea shuddered and shook from the very bottom and Fir saw the froth of blood floating up, lulled by the waves. She heard her husband's voice: "Your twelve brothers slaughtered me with scythes and my watchword was betrayed to them by Aspen, our most beloved daughter."

Fir fell to wailing; then, turning to her children said this:

(to Aspen) "May you turn into an Aspen,
May you shiver night and day,
May the rain bathe your face,
May the wind comb your hair.

(to her sons) Stand, sons, strong trees...

I, your mother, will remain a fir."

Just as she said, so it came about: The oak, the ash, and the birch are the strongest of all our trees, while the aspen, even today, begins to shiver at the slightest blowing of the wind.

daugumą filosofinių ir kitų dalykų. Fakulteto pažiaba buvo garsus filosofas St. Šalkauskis, žymus istorikas Z. Ivinskis, religijų istorikas Pr. Dovydaitis ir kiti. Fakultetas turėdavo 24 profesorius ir apie 250-350 studentų, kurių arti pusės būdavo pasauliečiai, kandidatai į gimnazijų mokytojus.

Protestantų Lietuvoje buvo tik arti 10% gyventojų. Tad ir jų teologijos fakultetas būdavo mažutis: turėjo 7 profesorius ir apie 25-30 studentų. Dėl studentų stokos jis buvo uždarytas 1936 m. Protestantų teologijos studentai nebuvo verčiami klausyti katalikų filosofijos: jos jie klausė Humanitarinių Mokslų Fakultete, kur filosofija buvo dėstoma dažniausia nekatalikų, pakviestų iš užsienio. Mat beveik visi lietuvių kilmės filosofai buvo katalikai, jei neskaityti profesūrai nepasiruošusių žmonių, bent kiek nusimančių apie filosofiją.

Viduriniai teologijos mokslai būdavo aprūpinami 3 katalikų seminarijose su 220 klerikų (nuo 1939 m. prisidėjo dar Vilniaus kat. kunigų seminarija) ir 4 rabinų seminarijose su 900-965 mokiniais. Šitos katalikų ir viena žydų seminarijos gaudavo iš valdžios subsidijas, kurios padengdavo mokytojų algas.

Gimnazijose

Pirmiausia, kas yra gimnazija? Tai 8 metų mokykla, kuri savo kurso dviem pirmais metais apima 7 ir 8 Amerikos pradinių mokyklų skyrius, plus vieną svetimą kalbą: prancūzų ar vokiečių; jos 3-6 klasės apima Amerikos 4 metų klasikinę High School; gimnazijos 7 ir 8 kl. atitinka maždaug du pirmuosius Amerikos kolegijų klasikinius kursus, kur visiems privaloma yra lotynų kalba, dvi svetimos kalbos, lietuvių literatūra, matematika, fizika, chemija, politinė geografija, istorija, tikyba ir filosofija.

Per visus 8 metus gimnazijose būdavo dėstoma tikyba per 2 ar 3 val. savaitėje. Katalikams tikyba dėstė vyskupų patvirtinti mokytojai, protestantams ir žydams jų dvasinės vyriausybės nurodyti dėstytojai. Visų tikybų mokytojai kaip valdžios, taip ir privatinėse mokyklose būdavo apmokami valdžios. Tik nepriklausą organizuotoms religijoms mokiniai galėdavo atsisakyti tikybos pamokų. Be žinomos tikybos žmonių Lietuvoje buvo tik apie 400. Į netikybines mokyklas tėvai nenoroms vaikus įleisti. Todėl bet kuri valdžia laimi daugiau žmonių pasitikėjimo, jeigu palaiko privalomą religijos mokymą gimnazijose ir pradžios bei amatų mokyklose.

Per paskutinius du gimnazijos metus būdavo išeinami filosofijos pagrindai (fundamentals of philosophy). Daugumoje mokyklų šis filosofijos kursas buvo dėstomas katalikų mokytojų, bet buvo nemaža ir išimčių, ypač tai tiesa, šnekant apie nekatalikų privatinės mokyklas, kurios irgi būdavo valdžios subsidijuojamos.

Dabar apie 20 gimnazijų veikia ištrėmimo Vak.

Hour of Trial Lithuania's Passion

By Joseph Naudziunas, C-17.

There is a nation today which pretends to be the only truly democratic, the only authentically peaceful nation in the world. Yet, it was this same nation that occupied the small country of Lithuania in June, of the year 1940. The invader was the Russian army of occupation. Shortly thereafter, there followed the introduction by fire and sword of the Soviet regime with all its horrors and inhuman demagoguery.

Many people are under the false impression that Lithuania is a new state. On the contrary, *Lithuania*, the largest of the three Baltic countries, both politically and culturally is as old as most of the other European nations and possesses a striking history replete with dramatic vicissitudes. The eleventh century is the beginning of her recorded history but according to eminent scientist and archeologists, such as, Tischler, Bezenberg, Lissauer and others Lithuanians were already living on the Baltic shores long before the Christian era. As regards their religion, they were strongly attached to their ancient pagan religion, somewhat druidic in form. Chiefly because they had lived in one of the most secluded regions of Europe, the Lithuanians, undisturbed by conquering Romans and far removed from the track of migrating nations, were untouched by the apostles of the Gospel, and as a result, were the last Europeans to embrace Christianity. This took place toward the end of the 14th century. Once they accepted the teachings of Christ however, they held steadfastly to the faith. Since 1795 they withstood all obstinate efforts of Czarist authorities to force the Lithuanians to relinquish their Catholic faith. When independence was restored in 1918, 80.33 percent of her population of 3,000,000 were Roman Catholics. In Lithuania, in 1940, there were 1,600 priests, three archbishops, eight bishops and four seminaries.

To get back to our story, however, during the period of occupation, in 1940 the Russians had arrested 50,000 Lithuanians and had deported them to remote regions of the USSR where they were placed in the well-known forced-labor camps from which anyone seldom emerges. The Russians fled in 1941, but in July of 1944, occur-

red Lithuania's second "liberation" by the Red Army, accompanied by the extermination of entire villages by hordes of red partisans and the general mobilization of men from sixty years of age. (By these acts, incidentally, it would appear that by liberating a country, this "only truly democratic and authentically peaceful nation" actually means enslaving a country.)

When the Russians took over the country, they altered the name by placing two words before it. Thus instead of being the Republic of Lithuania, it now became the Soviet Socialist Republic of Lithuania. According to the so-called constitution of this newly formed S. S. R. L., the people were granted full religious freedom but the terror and the incidents that followed, yielded more than sufficient proof that the constitutional agreements guaranteeing freedom of religious practices as well as the assurances made by the Bolsheviks not to interfere with religion, were nothing but empty words. From the very beginning there came rude, malicious and hateful attacks on religion and the clergy. The cancellation of the Concordat signed by Lithuania and the Vatican in 1933 took place shortly thereafter when the Papal Nuncio, Monsignor Centoz, was ordered to vacate his apartment and was given a month in which time he was to leave Lithuania. The reason given by the Communistic leaders was the fact that the new S. S. R. L. did not consider it necessary to maintain relations with the Pope.

Priests were arrested and either deported or most inhumanly tortured before they were put to death. The monastic orders particularly suffered. The Marian, Jesuit and Franciscan friars had established and maintained large educational institutions but now they were thrown out in the street just as they stood. They had to starve or go begging. Other priests were less fortunate or perhaps we should say all the more fortunate to be able to die as martyrs for the faith. Those who died were tortured in a bestial manner, disfigured with crosses branded on their foreheads and chests while still alive, bayoneted, disembowled and crucified. We have definite proof of this type of death for fifteen priests and only God Himself knows how many more have died for the faith since then.

Priests alone were not singled out for these dreadful treatments but also the people. We ask ourselves why such a veritable storm of terror and violence was let loose upon the people. The answer: — the Lithuanian people utterly refused to accept the Soviet system and tenets of Communism. The Russians therefore, seeing that their attempts to force upon the people their

Vokietijoj. Jose moko apie 550 mokytojų ir mokiški arti 3000 mokinių. Jų programa yra tokia pat, kokia ji buvo prieš Lietuvos okupaciją. Tik religinis gyvenimas yra gal dar kiek sustiprėjęs šioje skriaudų ir skurdo gadynėje.

Dr. K. Pakštas.

bolshevistic teachings had failed, began the mass deportations of the people. They were dispersed throughout the remote regions of the Soviet Union from the Arctic to the borders of the Mongolian deserts in Siberia. According to latest information, more than 100,000 Lithuanians are now enslaved in the slave camps of Siberia.

Realizing that all their efforts to inoculate communistic ideas into children would be in vain as long as the latter received religious training, the Russians quickly remedied the situation by prohibiting religious instructions in all schools. In its place was taught the history of the Communist Party and the interpretation of the Soviet Constitution. Thereupon the parents cooperated with the clergy so that their children might be given religious tutoring privately. Even though this was and is forbidden still it goes on most secretly. Wherever there were crucifixes, whether on the walls of the classrooms, in the courts, in hospitals, or chapels, and here we mention the beautiful wayside crosses for which Lithuania is noted, at cross-roads and in front of homes, all were removed and replaced by the pentagonal Red Star and other bolshevik symbols, because this display of the Christian character of the country irritated the Reds.

Hospital and prison chapels were converted by the Russians into storerooms, sick wards and cells. From these chapels, all liturgical and religious objects were either sold at auction, thrown out as useless rubbish, or simply appropriated by the Bolshevik leaders, if the objects were of value.

All religious organizations, and there were many, were liquidated by the Russians, who, not

taking into consideration that many of these societies had been of tremendous service in the field of public welfare, declared all of them unnecessary and were existing only "to destroy the people." The Soviet regime then took over the schools, hospitals and all real and personal estate of these liquidated religious organizations.

As regards the religious press and literature, the Russians suppressed the religious periodical press. The publication of all religious books was banned. All publishing houses were nationalized and taken over by the Communist Party.

The External Catholic life in Lithuania has been almost completely destroyed. The inhabitants have been and are being rapidly exterminated and replaced by colonists from Asia. Yet we know that although in externals the faith has disappeared, deep in the hearts of all the deeply religious, yet suffering people of Lithuania, their faith in God is as strong as it ever was, and as soon as their political freedom is restored, they will once again manifest this great faith, as is their custom.

The words of Shakespeare, in his "King Henry VI," may aptly be applied to this situation; — "For though usurpers sway the rule awhile, yet heavens are just, and time suppresseth wrongs." We can do nothing more for these suffering brothers and sisters of ours in Christ, than pray that their condition will improve before long. In like manner, in response to the petition of Our Lady of Fatima, we should pray without ceasing for the conversion of the Russian persecutors of the Church.

The Brighton Academia

The St. John's Seminary, Brighton, Mass.

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA PENNSYLVANIJOS UNIVERSITETE

(Prof. A. Senn'o laiškas)

Dear Sir or Madam:

We wish to bring to your attention the fact that the Graduate School of the University of Pennsylvania has established a Department of Slavic and Baltic Studies with provisions for specialization in the study of

LITHUANIAN LANGUAGE AND LITERATURE

The chairman of this new dep't. had been on the teaching staff of the University of Lithuania in Kaunas from 1922 to 1930 and is therefore well acquainted with all aspects of Lithuanian culture and civilization.

In addition, it has been good fortune to secure the services of two outstanding Lithuanian scholars, both former professors of the University of Vytautas the Great:

Antanas Salys, leading authority on Lithuanian philology and linguistics, at one time professor of Lithuanian in the Faculty of Theology and Philosophy, later professor in the Faculty of Humanistic Studies until the Lithuanian universities were closed by the German occupants.

Vincas Krėvė Mickevičius, foremost Lithuanian author, professor at the University of Lithuania since its beginning in 1922, and for many years dean of the Faculty of Humanistic Studies.

Graduate study in our department leads to the degrees of Master of Arts and Doctor of Philo-

IŠ TREMTINIŲ GYVENIMO

ŠVIETIMAS IR MENAS

Taikomosios dailės institutas

Institutą suorganizavo burelis mūsų dailininkų susiburusių Freiburge. Šitas dailininkų burelis sumanė atgaivinti iki karo gražiai Kaune veikusį to pat vardo ir paskirties institutą. Po didelių pastangų susirado patalpas, su nemažesniu vargu įsigijo šiek tiek mokslo priemonių, susirankiojo reikiamų darbui medžiagų ir jau antroje rugpiūčio pusėje institutas pradėjo darbą. Šiuo metu jau gražiai dirba grafikos, skulptūros, keramikos ir audinių skyriai, kuriuose studijuoja 46 studentai ir studentės. Norinčių institute studijuoti yra užsirašę iš viso 75, bet dar visi skyriai neveikia. Tuo tarpu visi užsirašiusieji dar negali studijuoti.

Atgaivintasis institutas yra "pritaikomo gyvenimo mokykla":

1) *Audinių* studija su pradedamuoju audinių, dekoratyvinių rankdarbių — mezginių, dekora-

tyvinių audeklų, kilimų, gobelenų kursais, paruošia kvalifikuotus įvairių tekstilės sričių specialistus ir savarankiškus amatininkus.

2) *Keramikos* studija parengia kvalifikuotus keramikos specialistus — dailininkus.

3) *Taikomosios grafikos* studija paruošia dailiosios spaudos ir spaustuvių specialistus bei šios šakos dailininkus.

4) *Skulptūros* studija parengia kvalifikuotus skulptorius bei meninių statybų meisterius ir reljefinių darbų dekoratorius.

5) *Dekoratyvinės tapybos* studija parengia dekoratyvinės tapybos specialistus — meistrus, t. y. nuo paprastų sienų ir medžio bei jų įvairių imitacijų, ligi rafinuotų bažnyčių, rūmų, teatrų ir kitokių pastatų papuošimo ir dažymo.

6) *Dekoratyvinė* studija paruošia butų vidaus įrengimo specialistus.

Instituto tikslas: išleisti į gyvenimą tinkamai paruoštus praktiniam dailės darbui, kad jie įgytas žinias galėtų pritaikyti kasdienybėje visur ir įvairiose aplinkybėse.

sophy. The M. A. degree may be obtained after two semesters or one year of work.

In view of the decline of Lithuanian studies in Europe, it is felt that our University has provided the Lithuanian intellectuals with an exceptional opportunity to prepare themselves for their future duties in the service of their nation. It is hoped that especially the clergy will welcome the establishment of such a Center of Lithuanian Culture. However, the continuation of this institution is contingent on the use made of it. Should there be no students or only very few, the University of Pennsylvania could not well be expected to continue this costly experiment too long.

An appeal is made to you to spread the news about our Lithuanian Culture Center among your friends and parishioners. You can support our own efforts by sending us students. Our Center will start to function this coming autumn. Instruction begins September 19, 1947. The undersigned is glad to answer inquiries. He is available for personal interviews daily in his office at 107 Bennett Hall.

Hoping to hear from you, I am,
Sincerely yours,
Alfred Senn, Chairman,
Department of Slavic and
Baltic Studies.

Address mail inquiries to:
Prof. Alfred Senn
University of Pennsylvania
Philadelphia 4, Pa.

Redakcijos Pastaba

Su tikru džiaugsmu reikia sveikinti Prof. Alfredo Senno kilnias pastangas sukurti lietuvių kalbos ir literatūros centrą Pensylvanijos Universitete ir pareikšti dėkingumą minėtam žymiam Universitetui.

Prof. A. Senn yra žymus lietuvių kalbos žinovas teorijoj ir praktikoje. Greta jo ten bus didžiausias Lietuvos rašytojas Prof. Vincas Krėvė-Mickevičius ir svarbiausias jos kalbininkas Prof. Antanas Salys. Iš pačių Amerikos lietuvių prašoma tikrai studentų.

Lietuvių kalbos studijas jau bandyta kai kuriuose universitetuose daug seniau įvesti, kad ir su daug mažesnėmis jėgomis. Bet jos būdavo nutraukiamos dėl studentų stokos... Argi ne keista, kad pusė milijono Amerikos lietuvių negalėdavo parūpinti nors keletą savo kalbos studentų? Taip, nutautėjimas ir kultūrinis nusmukimas skaudžiai mus palietė, nors ir nenorime prisipažinti...

Dabar mūsų mokslo jaunimas, tėvai ir organizacijos turi atkreipti patį rūpestingiausią dėmesį į šį Prof. A. Senno laišką. Jei pirmajam mokslo jėgos, kurias atskvietė žymus Universitetas, jau nebesutrauks ten stambios grupės mūsų studentų, tai teks pagalvoti apie lietuvių pakasynas Amerikoje. Dabar tai jau rimtai gelbėjime savo vardą ir savo garbę: visomis išgalėmis ieškime lituanistikai studentų, kad nelaiminga praktika vėl nepriverstų jos studijas nutraukti.

Galop tenka pridurti, kad Pensylvanijos Universitetas įsisteigė net prieš du šimtu metų (1740), turi apie tūkstantį du šimtu profesorių, instruktorių ir lektorių įvairioms mokslų šakoms, turi daug puikių rūmų, medžių žalumnuose paskendusiu ramioje Philadelphijos daly.

•
Are you doing your bit to make the organization's financial drive a success?

•
Kai maži žmonės padaro didelių darbų, tai tie darbai pakelia juos į didvyrius. Šv. Augustinas.

Institute mokytojauja: A. Galdikas, V. Kasiulis, V. Vizgirda, V. Petravičius, A. Tamošaitis ir kt. Jo direktorius V. K. Jonynas.

Austrijos universitetuose studijuoja lietuviai

Lietuvių studentų Austrijoje studijuoja per 100; iš jų dauguma yra Innsbrücke (55), toliau seka Grazas su 20, Salzburgas su 19, Linzas 8 ir Bregenzas su 2 studentais. Šis skaičius pereitą semestrą buvo žymiai didesnis. Sunkėjant gyvenimui ir spaudžiant austrų įstaigoms, daugelis studentų persikėlė į Vokietiją (į Freiburgą), kur pragyvenimo sąlygos, palyginti su Austrija, yra palankesnės. Austrijos studentai negauna jokios pagalbos nei iš UNRRA-os nei iš alijantų.

Kad ir tokiose sunkiose sąlygose, studentai dirba ir yra jau pasiekę gražių rezultatų. Innsbrücke universitetą yra jau baigę 8 lietuviai: 3 diplomuoti ekonomistai (Budzeika Jurgis, Dągys Jonas, Viliunas Alfonsas), 1 daktaras teisininkas (Vyt. Ant. Dambra) ir 4 daktarai ekonomistai (Valadkevičius Kostas, Vabalas Aleksandras, Juodeikis Jonas ir Neniškis Petras), Grazo Politechnikumą — vienas diplomuotas architektas (Steikunas Jonas). Daugumas Innsbrücke studijuojančių yra baigiantieji, todėl reikia tikėtis, kad šiais mokslo metais dar apie 20-25 lietuviai baigs savo studijas ir gaus daktaro diplomą. Tenka dar pabrėžti, kad daugumas mūsų studentų savo disertacijų temom yra pasirinkę įvairius Lietuvos klausimus. Tatai supažindina užsienį su mūsų tauta ir mūsų kultūra. Šis mūsų studentų nuveiktas darbas rodo, kad Amerikos ir mūsų visuomenės teikiama mūsų akademiniam jaunimui parama pasiekia savo tikslą ir duoda gražių vaisių.

Lietuvių tremtinių opera pradeda darbą

Kauno ir Vilniaus operų solistai tremtyje senokai rūpinosi susitelkti į vieną vietą ir atgavinti kolektyvinį darbą. Tam buvo ir tebėra nepaprastai daug kliūčių. Ypač trukdo persikėlimo suvaržymai iš zonos į zoną. Anglų zonoj jau iš seno Detmoldo mieste gyvena keletas žymiausių Lietuvos dainininkų. Jie ir ėmėsi pradėti Lietuvių Tremtinių Operą. Opera bus atidaryta vasario 25 d. Bus pastatyta G. Rossini opera "Sevilijos kirpėjas." Atidaryme dalyvauja šie solistai: E. Kardelienė, J. Vencevičiūtė, V. Baltrušaitis, A. Kutkus, Ip. Nauragis, V. Puškorius ir V. Bražėnas. Dekoracijas ir kostiumus darė dailininkas V. Andriušis.

Pradžiai pasirinkta tokia opera, kuriai visi reikalingi solistai yra vietoje. Šis kolektyvas numato aplankyti visas didesnes tremtinių stovyklas. Taip pat žada pritraukti daugiau solistų ir statyti operas.

V. K. Jonyno ir A. Galdiko kurinių paroda

Tremtyje yra kelios dešimtys lietuvių dailininkų. Kad ir sunkiose sąlygose jie dirba ir savo darbais garsina lietuvių ir Lietuvos vardą.

1945 metų pabaigoje du žymiausiai lietuvių dailininkai — V. K. Jonynas ir prof. A. Galdikas buvo surengę savo kurinių parodą Freiburge, prancūzų zonoje. Paroda pasisekė. Ją gausiai lankė lietuviai, prancūzai ir vokiečiai. Štai apie parodą kaip rašo vokiečių laikraštis "Badische Zeitung": "Iki šio laiko mes labai maža žinojome apie lietuviškąjį meną. Iš tų dviejų dailininkų parodos mes sužinome, kad jis stovi didžiojo Europos meno gretose".

Paroda truko tris savaites. Ją globojo, ir ją atidarant kalbas pasakė žymus prancūzų vyriausybės pareigūnai — gen. R. Schmittlein ir dailės biuro šefas M. Jordot. Parodos metu buvo surengtos dvi paskaitos — viena vokiečiams, kita lietuviams. Prof. A. Galdikas parodoje buvo išstatęs 2 aliejines 21 temperos darbus. Tie darbai apima dailininko kurinius sukurtus 1941-1946 metų laikotarpyje.

V. K. Jonynas išstatė darbus, sukurtus 1931-1946 metų laikotarpyje. Buvo išstatyti medžio raižiniai ir piešiniai.

TREMTINIŲ SUVAŽIAVIMAI

Lietuvių katalikų muzikos darbuotojų suvažiavimas

Lapkričio 20-22 d. Regensburge įvyko lietuvių katalikų muzikos darbuotojų suvažiavimas. Jame dalyvavo 35 muzikos veikėjai.

Regensburgas yra Vokietijos bažnytinės muzikos centras. Čia tobulinasi ir mūsų bažnytinės muzikos kompozitoriai ir kurėjai: Naujalis, Brazys ir Sasnauskas. Todėl čia suvažiavo ir mūsų darbuotojai.

Prezidiumą sudarė: kun. B. Chomskis, Br. Budriūnas ir J. Kreivėnas. Ypač įdomios paskaitos buvo bažnytinės muzikos mokyklos direktoriaus Dr. Ferd. Haberlio ir Domkapelmeisterio Dr. Schrems. Suvažiavusieji turėjo progos praktiškai stebėti Domspatų pamokas, pažinti jų darbo metodus ir per kasdienines pamaldas išgirsti pavyzdinę giedojimą muzikos mokyklos mokinių, vadovaujamų Dr. Haberl (choralinės ir Palestrinos mišios).

Suvažiavimas apsvarstė sąlygas ir priemones bažnytiniam giedojimui pakelti tremtinių tarpe ir rado, kad kai kurie sunkumai tegali būti nugalimi visų katalikų ir jų vadovų bendromis pastangomis. Nutarta:

1. Naujoms katalikų giesmėms dažnai trūksta tinkamų tekstų, todėl prašyti šv. Sosto Delegatą sudaryti sąlygas naujų giesmių tekstams atsirasti.

2. Prašyti Šv. Sosto Delegatą paraginti klebonus, kad jie prisidėtų prie bažnytinio giedojimo pakėlimo pamaldų metu.

3. Padedant parapijoms bažnytinės muzikos reikalui, suvažiavimas rado reikalą sudaryti katalikų muzikos komisiją. Komisijon suvažiavimas išrinko: kun. Senkų, Br. Budriuną ir J. Gaubą.

Miškininkų Tremtinių Suvažiavimas.

Vieni iš pirmųjų tremtyje susiorganizavo miškininkai, kurie sukūrė Lietuvių tremtinių Miškininkų organizaciją. Tos organizacijos rūpesčiu Hanau stovykloje buvo suorganizuota miškininkam paruošti mokykla, kurią baigė kelios dešimtys naujų miškininkų. Šiuo metu tremtiniai miškininkai ruošiasi antrajam suvažiavimui, kuris įvyks Hanau stovykloje 1947 metų kovo 2 ir 3 dd.

LIETUVIAI IR KITI

Lietuviai Išgelbėjo Anglus Belaisvius.

Šio karo pabaigoje St. Johan miestelyje (Austrijoje) prie statybos dirbo ir du lietuviai tremtiniai: J. Tomkus ir G. Požėla. Su jais drauge dirbo ir aštuoni anglai belaisviai, patekę į vokiečių nelaisvę Afrikoje. Minimi belaisviai toj vietoj išdirbo apie trejetą metų ir gerai žinojo daugelį vokiečių šunybių.

Karui baigiantis, vokiečiai pabugo kad šie belaisviai gali santarvininkams išduoti jų juoduosius darbelius, todėl nutarė juos nužudyti. Apie tai išgirdę aukščiau minimi lietuviai ir pasiryžo anglus belaisvius išgelbėti. Gavę ginklų, nuginklavo vokiečių sargybinių, anglus išvadavo ir juos apginklavo sandėlyje rastais ginklais. Apsiginklavę dešimtukas nuo vokiečių pabėgo.

Kol tą vietą užėmė amerikiečių kariuomenė, lietuviams ir anglams teko apie porą savaitių slapstytis miškuose. Iš Linco atvykęs vokiečių SS burys apsupo mišką, bet į jį lįsti pabugo. Lietuviams ir anglams teko gerokai pabadauti. Maisto šiek tiek gaudavo pas vieną pažįstamą ūkininką, kurį naciai vėliau už tai sušaudė.

Sužinoję, kad netoli yra amerikiečiai, lietuviai ir anglai iš miško nuėjo į miestelį ir ten perėmė vietinę valdžią, nors aplinkui dar buvo pilna ginkluotų vokiečių karių ir SS vyrų. Jiems į pagalbą tuoj atvyko penki amerikiečių kariai. Amerikiečiai išdavė šiem lietuviams atitinkamus pažymėjimus už išgelbėjimą aštuonių anglų, priėmė į pagalbines karo tarnybas, aprenę amerikiečių karių uniforma ir paliko tame miestelyje savo vietininkais. Dabar šie lietuviai dirba amerikiečių pašto įstaigoje.

Anglai grįžo į savo tėvynę. Vienas jų apsivedė lietuvaitę ir didžiuojasi, kad rado sau gyvenimo draugę iš išrinktosios tautos, kuri jam Anglijoje

primins artimai pasiaukojusius drąsius lietuvius.

Šiems lietuviams iš Anglijos parašė nuoširdžius laiškus, pažadėdami reikalui esant savo nuoširdžią paramą.

Lietuvis gydytojas padarė retą operaciją

Voecklabrucko (Austrijoje) miesto ligoninėje dirbo lietuvis gydytojas — chirurgas Dr. V. Paprockas. Į tą ligoninę buvo atvežtas vienas slovakas, kuriam buvo perdurta širdis. Austrų gydytojai nedrįso jam padaryti rezikingos operacijos ir ligoniui buvo lemta mirti. Tačiau gydytojas Paprockas ryžosi iš paskutiniųjų gelbėti nelaimingąjį: paprašė ligoninės vadovybę leisti jam padaryti operaciją.

Ligoninės vadovybė, nors abejojo operacijos pasisekimu, tačiau leido. Dr. V. Paprockas padarė operaciją, susiuvo širdį ir ligonis pasveikęs išėjo iš ligoninės. Tokia operacija iš viso yra 28-ji visame pasaulyje. Kai kurie austrų laikraščiai ir jų radijas išgarsino tą drąsų žygį, pažymėdami, kad tai atliko austrų ligoninės gydytojas, bet nė vienas neužsiminė gydytojo pavardės ir kad tas gydytojas yra svetimšalis lietuvis.

Gydytojas Dr. Paprockas yra padaręs ir kitą nuostabią operaciją. Vienam asmeniui per bombardavimus buvo sulaužytos abi kojos. Austrų gydytojai buvo nutarę abi kojas amputuoti, ir vieną jau suskubo nupiauti. Tačiau Dr. Paprockas antrąją koją išgelbėjo. Išstudijavęs Rentgeno nuotraukas, padarė išvadas, kad kojų kaulus galima sudėlioti ir sugydyti. Tai ir padarė. Koją laimingai sugijo. Ir šiuo atveju austrų gydytojai reklamavosi prieš amerikiečių gydytojų inspekciją, visai nutylėdami, kad tai lietuviu nuopelnas. Nežiūrint Dr. Paprocko nuopelnų ir gabumų, ligoninės vadovybė savo gydytojų konkurentą, kaip svetimšalį, iš tarnybos paleido.

SOS IŠ LIETUVOS

Lietuviams garbingoji diena Lietuvoje yra paversta naujos prievartos ir teroro diena. Tai dienai paskirti yra tarybiniai rinkimai. Kovojančioji Lietuva griežtai priešinasi tų rinkimų agitacijai. Ryšium su pasipriešinimu padidėjo persekiojimai. Tiek miestuose, tiek kaimuose dingsta iš po nakties nauji žmonių buriai. Laidas, kuris mus pasiekė iš Lietuvos, rašytas gruodžio 28 d., praneša trumpai, bet desperatiškai:

“Vykdoma rinkiminė propaganda ir pasipriešinimas atnešė naujus baisumus. Kalėjimai žmonių nesutalpina. Prašykit ir melskit mums pagalbą, kol dar Lietuvoje yra likę lietuvių!”

Jų balsas kaip skaudžiausias SOS turi būti perduotas visiems, kurių sąžinės gali atsiliepti į žudomų žmonių pagalbą šauksmą.

Committee on Lithuanian Affairs

The material support our organization tries to give by active participation in the United Lithuanian Relief Fund. What concerns us more here is the moral support we can render them. This can be done by the establishment of a Committee on Lithuanian Affairs in each individual council.

Our organization has repeatedly urged the formation of such committees but I regret to say that most councils have done very little about it. In the VYTIS, I noticed that councils work hard to put on a dance, a banquet, a skating party, a hayride, etc. Only three times have I noticed that something was being done about a Committee on Lithuanian Affairs. Far be it from me to condemn dances and the like. These are necessary and the more we have, the better. Yet they do not represent the primary concern of our organization. We have higher ideals to attain. Everything else must be subordinated to those ideals. We must accomplish something worthwhile and lasting. One of these is our charitable spirit by helping Lithuania, the land of our parents, and her suffering people.

I admit that we cannot do too much but still we can do something. The English language is practically a second nature to us. Hence we can write letters of thanks and appreciation to those who, by their writings and talks, have proven themselves friends of Lithuania. We can protest against those who are her enemies. We can send them letters of explanation, books and pamphlets about Lithuania and show them the righteousness of her cause. This is precisely the work of a Committee on Lithuanian Affairs. Are YOU doing anything about it? Has YOUR council formed such a committee? Or are YOU committing a sin of omission in this regard?

In the February issue of THE GRAIL, the Editor wrote an article in which he very potently answered charges made by Communists against the American Catholic Press. Because the article made mention of Lithuania, I sent a letter of congratulations to the Editor. In his reply, he made a statement which, I believe, should be kept in mind and pondered over by every K of L member. He said: "There has been considerable correspondence in follow-up to that article and sad to say, THE COMMUNISTIC SYMPATHIZERS HAVE BEEN MORE VOLUBLE THAN THOSE WHO SHOULD BE FOR JUSTICE AND RIGHT. That is why I was glad to receive your letter."

Here it is clearly stated that the sympathizers of com-

munistism wrote many more letters of protest than we did of praise and thanks. Yet we are for justice and right. This certainly bears out the truth of a statement made about a year ago by President Truman to the Lithuanian American Council: "7 out of every 10 letters we receive about Lithuania come from those who favor the Russian absorption of your country." Can it be that we are oblivious of the atrocities being committed upon the Lithuanian Nation? Can it be that we are indifferent to the hardships and sufferings of the Lithuanian people? Can it be that we are asleep, lazy and apathetic? Can it be that we are deliberately committing a sin of omission? I assure you that this is a matter for our meditation.

And the pity of it all is that we who should be concerned, refuse to understand while others who are not expected to be concerned, do understand. Lithuania is the land of OUR forefathers. Her people are of the same blood as we. They are our brothers and sisters. Yet we are not concerned while those not of Lithuanian blood do their utmost to render assistance. In a recent letter, Dr. W. Elmer Ekblaw of Clark University, who has written several fine articles on Lithuania, wrote, "Nothing would give me greater satisfaction and pleasure than to have a part, even a small part in Lithuania's liberation." Professor D. L. Savory, a member of the House of Commons of England, is so anxious to further Lithuania's just cause that he asks for all recent facts, pamphlets and historical documents on Lithuania. About two months ago he delivered a most interesting speech on the Baltic States from the floor of the House of Commons. In his lectures and radio talks before Easter, Msgr. Fulton J. Sheen frequently made mention of the injustices committed by Russia upon Lithuania and her people. I could go on with this list but lack of space prevents my doing so.

Are we not guilty of delaying this work which must be done in the name of suffering humanity? Are we not guilty of being indifferent to the trials and hardships of our poor Lithuanian people? Are we not guilty of carrying the title of Knights of Lithuania whereas we do nothing to help her to preserve her very name? If non-Lithuanians do so much for our people, it behooves us to do at least as much. That's the the least that we can do. Therefore, every council must have a good working Committee on Lithuanian Affairs, I have already sent at least three letters to each council as to how these com-

RUOŠKIMĖS SEIMAN

Šiuomi turiu garbės paskelbti kad 34-tas Lietuvos Vyčių Seimas įvyks Rugsėjo (Sept.) 12, 13 ir 14 dienomis, Philadelphia, Pa.

Juozas Bulerius
L. Vyčių Centro Pirm.

←*→ Oficialus Skyrius →*←

Ruoškimės Vyčių Seiman

Rugsėjo 12, 13 ir 14 dienos jau netoli. Tomis dienomis Amerikos lietuvių katalikų organizuotas jaunimas susirinks į Philadelphiją savo Vytiškų reikalų svarstyti, nuveiktų darbų peržiūrėti. Prie tokio svarbaus uždavinio reikia tinkamai ir prisirengti. Todėl čia iškelsiu kelias svarstytinas mintis, kad jau prieš Seimą būtų galima padiskusuoti, o Seime galutinai nutarti. Perskaičius, prašyčiau plačiau atsiliepti "Vytyje" tais klausimais, kad Seime jau visi turėtų vienokią ar kitokią nuomonę.

1. *Reorganizacinis Seimas.* Ar neverta būtų sekantį Vyčių Seimą praversti kaip reorganizavimo suvažiavimą? Jau eilė metų, kaip Seimai vyksta tik bendra suvažiavimų linkme. Peržvelgiami nuveikti darbai, priimama keleta rezoliucijų, atliekami kiti būtini formalumai ir Seimas baigtas. Ar nebūtų laikas pažvelgti į Vyčių organizacinį gyvenimą iš esmės? Apsvarstyti priežastis, kodėl vyčiai dabartiniu laiku eina šia linkme, o ne kita? Ar pateisina Vyčių veikimą ta bendroji linkmė — daryti susirinkimus, turėti socialų, sportinį judėjimą ir nieko ypatingo, nepaprasto? Gal reiktų pasukti Vyčių veiklą griežtai kita linkme. Organizuoti Vyčius, kaip pionierius lietuviškumo, katalikiškumo, toje naujoviško pagonizmo jūroj. Tuomet nesvarbu būtų turėti daug narių, bet pionierių, vadų, kurie galėtų daryti įtakos į visus kitus. Tai būtų lyg elito organizavimas. Tai būtų žosizmokeliuėjimas.

2. *Vyčių Rėmėjai.* Daug buvo kalbėta, bet maža pasiekta Vyčių globėjų reikalu. O kaip būtų gera turėti įžymesnių asmenų, kuriems rūpėtų mūsų jaunimo reikalai, kurie sielotųsi, aukotųsi, pagelbėtų. Kaip suorganizuoti tokius Vyčių-katalikiško jaunimo geradarius, rėmėjus? Prašau pasisakyti tuo taip reikšmingu klausimu. Kol mes gaušime daugiau Rėmėjų, globėjų, sunkiau veiksime.

3. *Ką duosime Vyčiams?* Ar ne laikas svarstyti ir ką nors daryti, kad jaunieji, priklausydami

prie organizacijos labiau, apčiuopiamiau, gautų naudos? Suprantu, kad idealiem užtenka ir to, ką jie gauna. Bet mūsų laikai labai pasižymi realybe. Kaip gera būtų, kad kiekvienas Vytis, priklausydamas prie organizacijos, gautų kokią nors pašalpą, premiją. Čia daug sumanymų ir minčių būtų galima surasti.

4. *Jaunieji Vyčiai.* Nežiūrint visų pastangų tuo reikalu, tas taip svarbus reikalas nepajudėjo. Ar nereiktų surasti praktišką, aktyvų planą, tinkamą programą, pagal kurią būtų galima lengviau sutraukti jaunuosius po Vytišką vėliava.

5. *Kursai, Organizatoriai ir t.t.* Ar ne laikas Vyčiams rengti savo organizacinius kursus, paskaitas? Juk lig šiol mums to trūksta. Be vadų ir jaunimas sunkiai atsieks ko didesnio, o be savo mokyklos, nebus galima surasti vadų. Jau senai visi nori turėti savo organizatorius, bet lig šiol ir tai nepavyko. Kaip su Vyčių religiniu, dvasiniu pažangumu? Ar jie padaro uždaras rekolekcijas; kaip su jų studijų rateliais, kaip su lietuviškumo kursais ir kitais svarbiais reikalais. Visi tie dalykai galėtų būti paliesti, apsvarstyti, o Seime būtų galima galutinai priimti ir įvykdyti gyvenime.

Jūsų, *kun. Stan. Raila.*

•

Ko laukiu iš Seimo. Philadelphijos Vyčiai norėtų visus svečius, Seimo dalyvius, gražiai priimti, nuteikti ir daug gerų išpūdžių suteikti. Bet mūsų mažai kuopai nebus lengva tai atlikti. Todėl kreipiamės į visus Vyčius, jų Valdybas ir kuopas, kad tuoj parašytumėte savo sumanymus, mintis ir patarimus Seimo reikalui. Rašykite — *ko laukiu iš Vyčių Seimo.* Juo daugiau sumanymų gausim, tuo labiau galėsime visiems patarnauti. Kad lengviau būtų parašyti, tai įdedam keletą klausimų, į kuriuos tuoj atsakykite. 1. Koks turėtų būti svarbiausias Seimo tikslas — arba koks klausimas turėtų būti svarstomas pačioj svarbiausioj vietoj. 2. Kokių Seimo sesijų norėtumėte. 3. Kokių pasilinksminimų laukiate. 4. Kokių pamaldų tikitės. 5. Kaip patariate praversti Valdybos rinkimus. ir t.t., ir t.t. Jei kas plačiau rašysite, tai galite rašyti "Vytyje," o šiaip siųskite man.

Kun. Stan. Raila.

•

—Ei Vyčiai, Dirbkim Tautai ir Bažnyčiai!

•

ENTHUSIASM is the foremost essential needed to build a really live, energetic, up-to-the minute council, district and the entire organization.

mittees are to function and as to what and to whom letters are to be written. So let us wake up. It is time to arise from our sleep. Get those committees functioning. Get in touch with me for any help you may want. I am ever at your service in this most vital matter. The combined efforts of all our councils will surprise you. They will form a bulwark of strength for the eventual restoration of Lithuania's Independence and the complete liberation of her poor, unfortunate people.

Rev. John C. Jutkevičius
Chairman National Committee on
Lithuanian Affairs.

NEW MEMBERS - MAY, 1947

Council 14, Cicero, Ill.

	<i>pts.</i>
7. Marjorie E. Allen	M. Eisin 20
8. Regina Couble	A. Mockus 20
9. Mr. & Mrs. Maxim Couble	A. Mockus 20
10. Frank J. Higgins	A. Mockus 20
11. Stanley Kaikaris	H. Marekaitis 20
12. Anne E. Shukes	M. Eisen 20

Council 90, Kearny-Harrison, N. J.

7. John Blazas, Jr.	?	20
8. John Borris	?	30
9. George Katilus	?	20
10. Julie Lawkaitis	?	20
11. Eleanor Mackel	?	10
12. Helen Mackel	?	10
13. Edward Nelson	?	20
14. John Sarnas	?	20
15. Walter R. Staskus	?	20

Council 9, Fittsburgh, Pa. Revised

(Credit goes to Rev. Dr. A. Rakauskas)

1. Ann Bernatonis	S. Zinnikas 10
2. Edward L. Braauskas	S. Onaitis 20
3. Martha Brazauskas	A. Naujelis 20
4. Walter R. Chinik	A. Naujelis 20
5. Adele Janauskas	A. Naujelis 10

6. Peter Jurkonis	S. Zinnikas 10
7. Nellie Masilunas	A. Naujelis 20
8. Victor J. Moceika	S. Onaitis 20
9. Stephen Onaitis	A. Naujelis 20
10. Marcella Onaitis	S. Onaitis 20
11. Adela Pikutas	A. Naujelis 20
12. Kun. Dr. Antanas Rakauskas	A. Naujelis 20
13. Justine Yakstis	A. Naujelis 20
14. Sally Zinnikas	J. Yakstis 20
15. Joseph Alaliunas	F. Norkus 10
16. Florence Norkus	S. Zinnikas 10
17. Frank C. Tamliitts	A. Naujelis 20

Council 116, Worcester, Mass.

20. Constant C. Elinskas, Jr.	L. Savage 20
21. John P. Kasper, Jr.	R. Zinkus 10
22. Bertha Latakas	Rev. Jutkevičius 20
23. John Pedjoe	J. Krasinskas 20
24. Ann Skebas	A. Barisas 20
25. Helen Struckus	A. Barisas 20

Council 112, Chicago, Ill.

15. Marcy Alexander	E. Zizas 20
16. Terry Juskiwicz	R. Simutis 20
17. Gene J. Kinder	E. Budreck 10
18. Stephanie Skyryus	A. Cibulskis 20
19. Ray Wertelka	R. Simutis 20

Council 102, Detroit, Michigan Revised

Credit goes to Rev. Dr. Ig. F. Boreišis and his assistants

1. Edward Zaliagiris	20	24. Albert Gudenas	20	47. Peter Bender	20
2. Eugene Zink	20	25. John Marcinkevich	20	48. Ann Yurses	20
3. Edward Brenza	20	26. Theresa Bender	20	49. Ann Aleks	20
4. Algird Trimer	20	27. Joseph Blazes	20	50. Theresa Zaliagiris	20
5. Agnes Jeckewicz	20	28. Anthony Ambrose	20	51. Ruth Zaliagiris	20
6. Edna Yuodzukinas	20	29. Frank Peterson	20	52. Lucille Mickevicius	20
7. Joseph Bakanauskas	20	30. Ann Parimskas	20	53. John Zenkevicius	20
8. Anthony Zyren	20	31. Ruth Gajauckas	20	54. Charles Mishakis	20
9. Julianne Poplinskas	20	32. Joe Petraitis	20	55. Anthony Petkus	20
10. Mary Plunkett	20	33. Albina Petraitis	20	56. Elizabeth Wilutis	20
11. Tom Plunkett	20	34. Genevieve Noviskas	20	57. Joe Sabol	20
12. Aldona Nausedas	20	35. Edward Sackle	20	58. Rudy Sabol	20
13. Marie Gajauckas	20	36. Charles White	20	59. Charles Yoches, Jr.	20
14. Mary Masonis	20	37. Sylvia Simonis	20	60. Helen Sackle	20
15. Lucy Zakowskas	20	38. Eleanor Pisaravich	20	61. Mr. and Mrs. Charles Podolski	20
16. Frank Lapinskas	20	39. Mary E. Carathurs	20	62. Mr. and Mrs. Charles Bender	20
17. Vincent Belskis	20	40. Christine Lautwet	20	63. Mr. and Mrs. Vito Zaliagiris	20
18. Edward Antulis	20	41. Mary A. Peterson	20	64. Mr. and Mrs. Stanley Yumack	20
19. Joe Bender	20	42. Josephine Lindatris	20	65. Mr. and Mrs. Edw. Slavinskas	20
20. Hank Regalski	20	43. Anne Ambrose	20	66. Mr. and Mrs. Anthony Smolek	20
21. Ann Mae Uznis	20	44. Victor Yuodzukinas	20	67. Mr. and Mrs. Anthony Grenza	20
22. Isabele Shenkunas	20	45. Emil Podzius	20	68. Mr. and Mrs. Geo. Pisaravich	20
23. Vincent Yunkunas	20	46. Eugena Podzius	20		

Council 1, Brockton, Mass.

8. Edward Chesnul	V. Kavalauskas 20
-------------------	-------------------

Council 61, Paterson, N. J.

2. Helen Balis	F. Glentz 10
3. Mathew Belch	Rev. J. Klumbis 10
4. Eleanor Stanulis	F. Glentz 10

Council 17, So. Boston, Mass.

21. Irene C. Ashmanskas	S. Conton 10
22. Alyce J. Baltrom	S. Contons 20
23. Charles J. Janowitz	P. Zibutis 20
24. Julia Kazlauskas	B. Kazlauskas 20
25. Robert B. Miksenas	S. Contons 10
26. Joseph John Miller	J. Svelnis 20
27. Frank J. Munstis	B. Kazlauskas 20

28. Charles P. Pechulis	?	20
29. Alice Plevokas	P. Zibutis	20
30. Helen L. Yates	S. Contons	20

Council 36, Chicago, Ill.

6. Albert Ceponis	John Kilkus 20
7. Anne Feduris	J. Brazauskas 20
8. Mrs. Marcella Jakaitis	Mr. and Mrs. Petrulis 20
9. Bernice Janusauskas	K. Zuromskis 20
10. Stanley Mankus	J. Kilkus 20
11. John Meizis	J. Kilkus 20
12. John Paulius, Jr.	J. Kilkus (rejoined) 10
13. Jurgis Savaitis	K. Zuromskis 20

Council 124, Jersey City, N. J.

4. Edward Ragauckas	W. Borusewicz 20
---------------------	------------------

First K. of L. Chicago District Bowling Tournament Proves Great Success

The First Bowling Tournament sponsored by the K. of L. Chicago District, Sunday, May 18th, at the Scheunaman-Flynn alleys, Ashland and Van Buren, was a great success in more ways than one. It marked the much needed revival of sports activity among the K. of L's, dormant since prior to the last war. The enthusiasm of this event foretells entry into the field of baseball, basketball, golf and bowling as well.

Fifty K. of L. contestants vied for honors and after the smoke of pulverizing pins and the last ball rolled the goodly crowd en masse left the premises and reconvened at the K. of L. Youth Center, 2453 West 47th St., where a specially arranged social awaited them. A tasty repast and refreshments, dancing, card and checker games and then the award of prizes rounded out a very enjoyable day for one and all.

The District Bowling Tournament committee, namely, John Bart, chairman; Aldona Sleinis, Andrew Yuknis and Edmund Daugird, announced the following awards:

High Three Tournament Awards:
High series without handicap.
JARRY KASULAITIS, C-14—518
High series with handicap.
ANDREW YUKNIS, C-112—637
High game with handicap.
JOHN BART, C-14—245.

Following are group award winners for high series including handicap:

GROUP I.			
Michael Tochak	C-14	609	
Jerry Kasulaitis	C-14	578	
Edmund Daugird	C-5	576	
GROUP II.			
Andrew Yuknis	C-112	637	
Rev. A. Zakarauskas	C-112	620	
Albert Kubelis	C-14	589	
GROUP III.			
Loretta Hushka	C-5	583	
Leonard Serpetis	C-5	564	
Frank Bart	C-14	548	
GROUP IV.			
Vince Brozas	C-14	614	
Marjorie Allen	C-14	614	
Marjorie Allen	C-14	569	
Anthony Puti	C-36	536	

Following are group consolation award winners for low series including handicap:

John Kilkas	C-36	435
Aldona Mockus	C-14	492
John Kusen	C-36	463
Stanley Monkus	C-36	470
Mrs. Stella Pavis	C-14	438

The Chicago District Sports committee is going ahead with plans to organize a baseball team representing the district, composed of players from all Councils. This team, it is planned, will compete with other aggregations here in the city. A highlight in this venture will be a match during the Annual K. of L. Day at Vytautas Park, July 4th, with a K. of L. team representing the Dayton, Ohio council.

Brockton, Mass.

Council I

A sizeable crowd attended our May dance. Many guests from New England councils were present. Honorable mention goes to Council 27 of Norwood for such a fine showing.

The hall was very attractively decorated in a May-springtime motif. Loads of thanks to Ruth Staupas aided by a willing committee who decorated the windows with paper tulips, and festooned about the hall were sprays of hyacinth, sweet peas, and other spring flowers and shrubs. Music for the dance was furnished by an eight-piece orchestra whose smooth waltzes and good 'ole fashioned polkas met with the approval of all.

Guests were welcomed by pres. Joseph Lola; Louis Drusinskas was in charge of serving the refreshments; Josephine Juzenas and Valerie Kavalauskas were in charge of tickets; and checking arrangements were under the direction of Stanley Balberis. The general committee included Josephine Lola, chairman; Stanley Balberis, Beverly Akstin, Adam Batakis, Ruth Staupas and Florence Tamulevich.

Plans are now going full speed ahead for our gala picnic to be held. Congratulations to ourselves for the recent highly successful membership drive.

One of our most popular members, Steve Carlan, is convalescing at the

Cushing General Hospital. We indeed miss you, Steve, and hope that you are well on the road to recovery. Thanks to our one-man committee of Aldona Bulkites for getting a basket of fruit off to Steve. Hope that apple a day kept the doctor away!

Highlights of the dance:

It must have been the first time in a long time that Anne Norkus was not tied down and running herself ragged attending to something. That ever popular gal was so-oo-o busy with the out-of-towners! What was all the laughter about? Sure she wasn't giving them a sales talk on our famous Brockton shoes.

Hope Stanley Dalalis from Norwood succeeded in finding a partner tall enough for himself. Talk about height, look at Stan!

Girls, if you want to know how to be able to collect tickets at the door, yet have every dance, consult Miss Kavalauskas. How do you do it, or would that be telling?

Our pretty, blue-eyed blonde, Ruth Ykasala came escorted to the dance much to the disappointment of the fellows.

Aldona Kukauskas with her congenial hospitality entertained several guests after the dance (the advantage of living in the so-called country). Her co-partner Aldona Bulkites lost count of how many pots of coffee were made by the time breakfast was served. Salami and black bread proved to be a "favorite." That must have been one night the household didn't go to bed with the chickens.

We are still waiting for Miss Tamulevich's excuse for not being at the dance. How could you do that to us!

Our three "official" representatives of married couples Mr. and Mrs. Aleckna, Mr. and Mrs. Stanley, and Mr. and Mrs. Ykasala were on hand brushing up on their dancing. Our charming little hostess, Miss Josephine Lola handled the situation very well.

Now we know why the two Aldona's go dancing every week. Who wouldn't with such smooth partners!

One guess who is sporting a new Buick around Ames Street these days.

Al.

AT THE NEW ENGLAND DISTRICT K. of L. BANQUET. A section of the head table at the banquet of two-day convention of the district at Poland Spring and Lewiston. Third from left is the Rt. Rev. Daniel J. Feeney, auxiliary bishop of Portland, the guest speaker of evening; left to right: Rev. J. Liauba, O. F. M.; Rev. J. C. Jutke-

vičius, National Spiritual Director; Rt. Rev. Daniel J. Feeney; Henry Reidman, president of Council 2, Lewiston, a newly-elected trustee of the district; Mrs. Reney Marquis, chairman of the banquet; Rev. M. Stepaitis, O. F. M., National Trustee; and M. Norkūnas, founder of the organization.

New England District K. of L. Convention in Lewiston, Maine

LEWISTON, Me. — The N. E. District bi-annual convention of the Knights of Lithuania opened May 17th in the Mansion House, Poland Spring, Maine, with a banquet, at which Auxiliary Bishop Daniel J. Feeney was the featured speaker. Dancing followed at the Riccar Inn.

On Sunday, May 18th, a solemn high mass in St. Patrick's Chapel, Lewiston, opened the convention officially at 10:00 a.m. The celebrant was Rev. J. C. Jutkevičius, nat'l spiritual chaplain, at which time the district flag was blessed. A very timely sermon for the youth was delivered by Rev. Dr. Leon Andriekus, OFM, Greene, Me.

Among the delegates and guests present were: Rev. J. C. Jutkevičius, nat'l spiritual chaplain and retiring N. E. District chaplain with a delegation of 26 from Worcester, Mass. (chartered bus); Joseph Boley, nat'l pres. of New York City; former nat'l pres. Frank Razvad and wife of South Boston, Mass.; Charles Bason, pres. of N. Y. and N. J. District, of Jersey City, N. J.; Rev. M. Stepaitis, OFM, nat'l trustee; Rev. Juv. Liauba, OFM, and Rev. V. Gidžiūnas, OFM, all of Greene, Me.; Anthony Daugirdas of Chicago, Ill.; Phyllis Grendal, ass't editor of "Vytis"; Casimir Pini-gis, treas. of Athol; Anne Norkus,

sec'y of Brockton; former N. E. district pres. Bronius Kudirka and wife of Norwood; J. Matachinskas, chm. of 1947 Membership Drive and wife of South Boston; S. Contons, pres. C-17, South Boston; Mrs. Mary T. Jurgelionis of C-26, Worcester; Helen, Ruth, Irene and Bertha Čiočys of Providence, Frank Zvalionis, pres. of the district and Gladys Jeglewicz and Anele Cwirka of Westfield, Mass.; Stanley Balberis, sports writer of Brockton.

Among the more important matters discussed and business transacted at DeWitt Hotel, Lewiston, were:

- a) An interim report on LITHUANIAN AFFAIRS COMMITTEE by Rev. J. C. Jutkevičius, gen. chmn. Much progress in the right direction is being made to help the displaced persons in Europe, and thousands of letters have been written and received pertaining to LITHUANIA and LITHUANIANS.
- b) Each council will endeavor to help one or more families (displaced persons) — materially and morally.
- c) MEMBERSHIP DRIVE. J. Matachinskas, chmn., reported that we could accomplish our aim overnight if each one of us would just

get one new member. We are anxious to increase the ratio of growth.

- d) SPEAKERS' BUREAU (new enterprise). Frank Zvalionis of Westfield, Joe Krasinskas and Bill Montville of Worcester were elected committee members, to be headed by the Supreme officers — Messrs. A. J. Young and J. Matachinskas. This department will help increase interest in council activities and also give constructive suggestions.
- e) RITUAL COMMITTEE members re-elected and elected: A. J. Young, Helen Kachanis, Bill Montville, John Butkevich and Anne Norkus.
- f) DISTRICT SPORT'S DAY. To be held sometime in August (?), Brockton, Mass. The general committee consists of Stanley Balberis, chmn., Fr. J. C. Jutkevičius, Bill Montville, Bronius Kudirka, S. Contons, Adam Batakis.
- g) TREASURER'S REPORT was given by Casimir Pini-gis. He is doing a most able job. According to the report, we have a sound and stable financial background.
- h) The convention unanimously endorsed Bill HR 2910 and urged all delegates and members to write to their respective Congressmen.

- i) **TELEGRAMS and GREETINGS** from C-41, Brooklyn, N. Y., Marianapolis, Mayor J. H. Downey of Brockton, Larry Svelnis of U. S. A. (Germany).
- j) **RESOLUTIONS and MANDATE COMMITTEE** included: Fr. Jutkevičius, Worcester; Joseph Lola, Brockton; Gladys Jeglewicz, Westfield; Joseph Krasinskas, Worcester; Helen Sidlauskas, Norwood; and S. Contons of S. Boston.
- k) **NEWLY - ELECTED OFFICERS 1947-1948:** Pres. — Joseph Lola, Brockton; V. P. — Jos. Krasinskas, Worcester; Treas. — Casimir Pinigis, Athol; Sec'y — Anne Norkus, Brockton; Trustees — S. Contons, S. Boston, A. Henry Reidman, Auburn, Me.; Spiritual Advisor — Rev. Juv. Liauba, OFM, Greene, Me. — subject to confirmation by Lith. R. C. Priests' League of America.
- l) **DELEGATES TO NAT'L CONVENTION:** Mrs. Mary Jurgelionis, Worcester; Joseph Matachinskas, S. Boston.
 Alternates: Adam Batakis, Brockton; F. Zvalionis, Westfield.
 So much for our focal points of progress.
- The New England District Knights of Lithuania are most grateful to the **Very Rev. Just. Vaškys, OFM.** Provincial of the United States Franciscan Fathers, and C-2, under the capable leadership of its president, A. Henry Reidman.

A. E. L.

Highlights of the Convention

On Saturday afternoon, May 17th, the lobby of the Hotel DeWitt resounded with many a "Sveikas, Jonai," and "Sveika Maryte" as K. of L'ers from throughout N. E. began to gather.

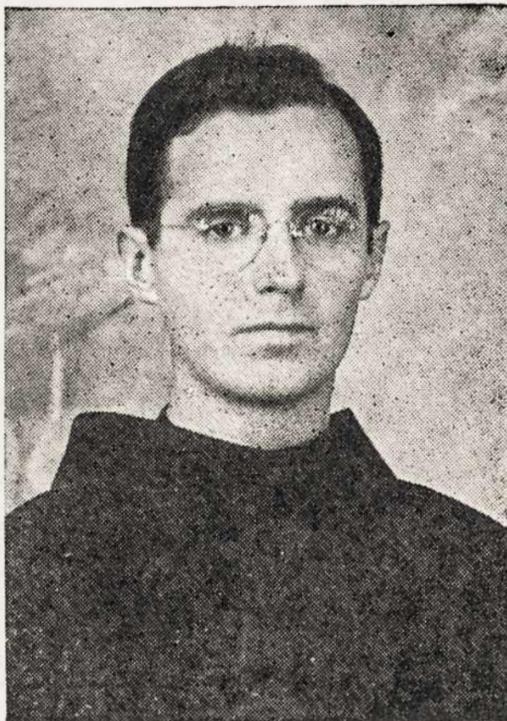
Part of the Brockton delegation took 9 hours to make the trip in Louis Drusinskas' new Buick — they toured Canada, first.

Worcester C-26 had its Mary Jurgelionis there; Southie sent up "jinx-fearless" delegation of 13; Casimir Pinigis, district money-tender was Athol's "not-so-lonely" delegate; Gladys Jeglewicz and Anele Cwirka breezed in via the airways as Westfield's delegates.

Following the banquet, the delegation strolled over to Riccar Inn for an evening of dancing, ping-pong, billiards and just getting acquainted with both new and old friends.

Our nat'l pres. Joe Boley certainly surprised and flattered us with his unexpected late arrival at about 11:00 p. m.

Fr. Stepaitis' miniature "limousine" was certainly a good laugh. Worcester's Johnnie Butkevich al-

Very Rev. Justinas Vaškys, O. F. M., U. S. Provincial of Franciscan Fathers, Host to the N. E. District K. of L. Convention, held in Lewiston, Me.

most tripped over it. The Padre's screams stopped him from packing the little car in Bill Montville's trunk.

Did you ever see the Sarapas sisters from Worcester blow off steam? Well, we did, only that the "steam" turned out to be cigar smoke of Johnny "Svag" and Adam Batakis of Brockton.

Lewiston's Mary Shaban looked pretty in her accordion-pleated gown, as all the young "Ladies" of the local council did, including Stella Polisky and Rene Marquis.

Southie's proxy — Steve Contons spent 3 dances in trying to explain to "Slim" Norkus that it isn't conceit he is suffering from. She's not convinced, yet!

Following the dance, the DeWitt was a madhouse again — clamoring for invitations to several get-togethers. Southie, Brockton, Worcester and Providence rooms proved the most popular... Albina "MAT" and "Slim" hosted the best "salami-on-rye" we've been to yet.

A. Henry Reidman, pres. C-2, made a perfect toastmaster at the banquet. Anthony Rudokas looked handsome in his "bib and tucker."

Fr. John and Phyllis Grendal certainly came in for a couple of surprises at the close of the sessions — each was honored with a greeting sung by the entire congregation. It was Fr. John's 7th year in the priesthood and Phyllis' birthday.

The informal buffet supper following the sessions was really something to talk about. Modern music took to the background when the

Franciscan Fathers made a request that "Slim" and "Red" get out and do the polka.

Breaking away from the affair and leaving MAINE was not so easy after the week-end reception.

Our heartiest "ačiu" to the Lewiston members for a really wonderful convention and to our retiring officers and nod of appreciation.

Anne Norkus, Sec'y.

Athol, Mass.

COUNCIL 10

Our weenie roast turned out very well in spite of the bad weather prevailing. After consuming our quota of hot dogs — forfeit games were played by some — others went fishing. Charles Pinigis made quite a hit when he enacted his role as "Prince Charming" to Stan Watkevich's "Cinderella." Another attraction was Frank Anoris who entertained the group with his rendition of "The Little Brown Jug." We also had an out-of-town visitor — nice seeing you "Mahoney." Council members are always cordially invited to visit with us.

In May, we honored the mothers of our parish with a luncheon, and also presented a play called "Village Schoolhouse." We never realized our council possessed so much talent. Included in the cast, were such notables as: Anna Salkaus, Agatha Sukols, Joe Stangvilla, Henry Gailiunas, Veto Andrulunas, Joe Watkevich and Charles Pinigis. The luncheon was served by the girls of our council under the capable direction of Quilly Yakin. We might classify the luncheon and play given in honor of our mothers as a wonderful gesture, which ought to be repeated more frequently.

Mr. Cupid has been fairly active here. Millie Grits, former fin. sec. of our council married Veto Dargelis on May 3rd; Johnny Salkaus married Frances Shatos on May 8th; and Sophie Pierzalowski has intentions of walking up the aisle this month. Best of luck to you all!

A couple of Purple Lilacs.

Members in business or professions — why not advertise in VYTIS, at little cost?

Council advertisements are acceptable at a minimum rate of \$5.

For further information, write to: Knights of Lithuania
 366 W. Broadway,
 So. Boston 27, Mass.

Cambridge, Mass.**COUNCIL 18**

Members of Council 18 express their deepest sympathy to Father Shakalys, newly-ordained priest, upon the death of his beloved father. On the other hand, we wish Father Shakalys God's blessings.

We have organized soft ball teams for both boys and girls. All those interested, please contact our manager Tony Staskunas. The appointed coaches are Milly Wilchinski and Vinny Zukas.

Gossip

Will be loads of fun watching Jean J. playing ball in shorts... Is it true that at the carnival, Helen, Anna Zukas and Penny were on the fling horses? Girls, trying to recapture your youth? Welcome back, Wanda—nice seeing you in activity... Wish many more followed suit... The Cherry Street trio are being escorted around... Teddy and Joey, what happened to you both that you jumped out of the "tin lizzy?" Did you think the kid from Germany put in a left-overtime bomb?... What's this, Nat? Going on the stage? Jean M.—we missed you at our last meeting... will be anxiously waiting to see all our new members at the next meeting.

Rumors.**Kankakee, Ill.****Atgaivino L. Vyčių 132 Kuopą**

Sekmadienį, gegužės 4 d. įvyko L. Vyčių 132 kuopos susirinkimas. Šio susirinkimo tikslas buvo atgaivinti kuopą ir gyvai veikti organizacijoje. Mums į pagalbą buvo atvykę iš Chicago pp. Jack L. Juozaitis ir Vincas Ed. Pavis.

Išrinkta kuopos valdyba 1947 m., į kurią įėjo šie nariai: Bruno Stankus, pirmininkas; Magdelena Shults, vice pirm.; Frank Rashenskas, prot. rašt.; Joakimas Stankus, fin. rašt.; Mrs. Julia Zummer, išd.; Pranas Barisas ir Elzbieta Staniewicz, išdo globėjai; Juozas Staliunas, maršalka.

Į kartu su Chicagiečiais Vyčiais buvo atvykus ir būvus 132 kuopos narė Veronika Matukas ir ji vėl įsirašė į kuopą. Ji žadėjo dažniau atvykti į susirinkimus. Chicago Vyčiai taip pat pažadėjo dažniau atvykti pas mus.

L. Vyčių 132 kuopa turės savo atstovus Chicago L. Vyčių apskrities suvažiavime.

Mrs. Julia Zummer, p. Veronikos Matukas sesuo įsirašė į kuopą ir buvo išrinkta išdininke. Bruno Stankus, naujas 132 kuopos pirmininkas, yra veteranas. Sugrįžęs iš karo tarnybos įstojo į Vyčių organizaciją, ir apsivedė. Dabar jau augina sūnelį. Gegužės 1 d. įsigijo biznį. Mes linkime jam geriausių sekmių.

Pranas Rashenskas.**Newark, N. J.****COUNCIL 29**

Plans are being made by our Lithuanian Affairs Committee to raise funds for needy Lithuanian refugees.

Following members were welcomed into our council last month: **Ona Simmons** and **Katherine Balakonis**.

Since the close of our Friday-nite Inter Council Bowling League, we have been taking in another sport—**SWIMMING**—at R.C.A. Pool, Harrison, N. J. This will probably be replaced shortly by driving golf balls as soon as the weather gets warmer.

Our council plans to enter a soft ball team in the N. Y. and N. J. District Soft Ball League. Here's hoping our boys have a successful season.

The women of our parish (Holy Trinity) honored Rev. I. Kelmelis, pastor, by holding a testimonial banquet on his 25th anniversary as priest in our parish, and at the same time welcoming Rev. F. Bastakys, our new curate.

Congratulations are extended to Gloria Arloff who graduated from St. Michael's Hospital, Newark. We now have two nurses as council members!

Best wishes to Mr. and Mrs. John Valickas, our newly weds. Mrs. V. was formerly Alice Valerian.

Two of our members — Emily and Paul Borgen were blessed with a daughter. May she grow up to be a K. of L'er, like her folks.

Vera Laukzemis.**So. Boston, Mass.****COUNCIL 17**

Last month we held "Open House" for the purpose of enrolling new members. All present had a wonderful time — eating, dancing and getting acquainted with one another. The Musketeers seeped in and added their own particular "spunk" of life.

We were also honored by the presence of Mr. Shimkus, a recently-arrived displaced person from Europe. The son of our well-known composer, who is endeavoring to follow his father's footsteps, the K. of L. wishes Mr. Shimkus success in the musical field.

The dance recently held for the benefit of the Sisters of our parish, under the leadership of Joe Casper, was well attended by the K. of L'ers.

During the summer months, our meetings will be held on the **second Monday of each month. Time: 7:30 p. m.**

We welcome following new members: **Stephanie Elsamas, Julia Kazlauskas, Frank Munstis, Joseph Miller, William Mikenas, Robert Miksenas**. It seems as though Steve Contons is leaving no stone unturned in his quest for new members.

"On With The Show" production

was quite successful. More news about it next month.

Flashes

Someone at the "Open House" was seen making eyes at Silian. Webster calls it love. Watch out, Teddy!... Bob Dixon observed buying a "rock" for his true love... Virginia Petraitis — better watch out... Heard Frankie Markuns singing "Come with me, Ginny, in my merry Oldsmobile!"

Paul Gailenas was seen cruising along the boulevard in his convertible with a fair young damsel (that capitalist)... Al Palaima seen on the Regis campus — eyeing a blonde maiden who also owns a convertible.

As time goes on, many of our service members are getting back into council activity. Among the latest are: Joe (mad-love) Bakshis and Al (blackie) Luinis.

Orchids to Cecilia Petreikis — whom marriage has embraced... Joe Slanina and Bronie Gailunas seen crossing the State borderline — Maine... Mary and a French girl... the objectives.

Beware of the wise old owl who sits under the pool table, watching every move the members make!

The Wise Old Owl.**Providence, R. I.****COUNCIL 103**

In keeping with the annual Mother's Day tradition, we began the day by attending High Mass which was for the intention of all the mothers. Both members and their mothers received Holy Communion. Following the Mass was a Mother's Day Breakfast. In the absence of our president, Anna Lucas, our vice-president, Bertha Čiočys, had the honor of being toastmaster, who performed her duties wonderfully. Our guest speakers were: **Father John**, our pastor, **Father Anthony**, our spiritual advisor, and **Father McGregor, O. P.** from Providence College. To our great surprise we had the pleasure of welcoming one of our members, Joseph Nadzeika, back from Marianapolis, to sing us a solo accompanied on the piano by W. Stasevičius, our organist. We want to thank the committee: Bert C., Bert S., Rose S., Marge W., and Julia M. for making this affair a great success, also to Ruth S. for giving a helping hand.

We expect a good report from Ruth Savickis and Helen Avizinis, who were delegates to the N. E. District Convention held in Lewiston, Maine.

Plans are being made to have a Penny Social some time next month.

Remember the membership drive is always on!

Happy Twosome.

Harrison-Kearny, N. J.

COUNCIL 90

May was a busy month for us. Plans for our Frolic were discussed and last minute suggestions and ideas were brought up. Thanks to all the councils for participating in our contest and thanks to everyone who attended our dance. Our Kearny boy, Greg Smith and his Orchestra furnished the music. (We bet that the sign on Vinnie's jeep had a lot to do with the attendance.) Contestant from our council for May Queen, is our Council Secretary Mary Paslavicius.

Congratulations to two of our members who have been elected District officers: Mary Matelitis, 2nd Vice Pres., and Ann Klem District Treasurer. Thanks to Jersey City for planning a wonderful evening.

Another member was added to our rapidly growing list of members this month. Andy Leonard joined our ranks. Welcome, Andy.

We commemorated Mother's Day with our Annual Mother's Day Communion Breakfast. Members received "in corpore" with their mothers. Then proceeding to the Holy Name Hall, we were served a delicious breakfast.

After hearing a wonderful sermon from Father Leo Voicekauskas in church, we were honored by having as our distinguished guest, Supreme Council President, Joe Boley, who gave us a very inspiring speech. Councilmen Joe Healey and Bernard Jenuss and former Councilman Frank Vincent also gave us exhilarating talks. Our Gold Star Mothers were honored guests.

Thanks again to Chairman and M. C. Joe Kohanski and his committee: Jane Matulaitis, Rita Staskus, Adele Yuknelis, Charles Nakrosis, Jr., and Vincent Peters. It seems we can never do without Mrs. Kazlauskas at our breakfast along with the able assistance of Mrs. Juozapaitis. They made that wonderful breakfast.

SPORTS—

Bowling — Unfortunately, neither of our bowling teams succeeded in taking first place, however, the girls team wound up in third place and the men in fourth place. Even though the girls didn't take the first position, they proved to be the best bowlers, since they walked away with most of the special prizes offered.

Ping-Pong — We finally acquired a ping pong table this month and thanks go to Vince Gelcius. It was put into perfect working order as was obvious when the meeting was over. At that rate, we'll have a team of champions before long. Any challenges???

Horseback Riding — Recently, a few members started a horseback

Vienas iš žymiausių Lietuvos poetų, Jonas Aistis - Aleksandravičius, kurio vėliausias kūrinys — "Nemuno Ilgesys" tik iš spaudos išėjo. Vytis savo malonų bendradarbių sveikina ir linki jam kūrybiškiausios ateities.

DRAUGYSTĖ

J. Aistis

O JEIGU kartais, po daugio metų
Sueisim vėl, mieli draugai,
Tai mūsų gretos jau bus praretę
Ir pasikeitę mūs veidai,
Tik širdis viena, ilgesio pilna,
Skausmo kupina, pasiliks jauna.

Ir mes kalbėsime, lyg prieš dieną
Likimas būt išskyręs mus —
Draugus minėsime visus, kaip vieną,
Ir pilnus sąmojaus, linksmus, —
Nes širdis viena, ilgesio pilna,
Skausmo kupina, pasiliks jauna.

Te metai žeidžia, te metai gydo,
Te vienas mirksnis žudo mus —
Tad nenuplėškim rytojui šydo,
Jis tik netikras įdomus, —
Vis širdis viena, ilgesio pilna,
Skausmo kupina, pasiliks jauna.

Atėjom siekti, klajoti, klysti —
Išėjus grįžti arba ne,
Težydi žemėj šventa draugystė,
Tegu tyčiojas nežinia,
Vis širdis viena, ilgesio pilna,
Skausmo kupina, pasiliks jauna.

Tai jeigu kartais, po daugio metų,
Sueisim vėl, mieli draugai,
Ir mūsų gretos bus jau praretę,
Bei pasikeitę mūs veidai,
Tik širdis viena, ilgesio pilna,
Skausmo kupina, pasiliks jauna.

Villefranche-sur-Mer, 1945. V. 3

riding group. The "few" are steadily growing in number, and everyone is welcome to join. They go riding early in the morning, but if you prefer, they also go twilight riding. See Marcy if you are interested.

We wonder—

If we should appoint Vinnie Miskionis and Vinnie Gelcius as an of-

ficial "motion and I second it" committee? The thousand and one plans discussed will surely come to life.

If Jack Borris and George Katilus worked as hard as they did on the ping pong table, or did they stand by and watch Vinnie do all the work?

If we'll ever have a meeting with nothing to discuss?

If Vinnie Peters, Bernie Gerulat, and Vinnie Gelcius do dishes at home as well as they did at the social?

If it was worth while finding the long lost gavel? Marcy scares the life out of us with it now.

If Frannie Tunkevage is still strutting around now that she's become a proud aunt?

If Marcy still prefers piggy-back rides to buses? It's still transportation, right, Marcy?

If anyone needs a good Medical Asst. Sec'y? Eleanor Matelaitis is available.

If Eleanor Katilus is still eating eggs she won at the Easter social?

If Tillie Misko is starting a new fad by dancing without shoes? She has one follower — Joe Sable.

Our Lithuanian Affairs Committee is working very hard. How about some help from other members?

Now, that our juke box is in order, we shouldn't hear the boys say they won't dance because they don't know how. Perhaps a few of our girls would be kind enough to attempt to point out the finer points of Terpsi-chore?

We went over the top in the Membership Drive, but that doesn't mean we should stop bringing in new members. So keep it up, Knights!

"Two Bits."

Paterson, N. J.

COUNCIL 61

Our council sincerely wishes to thank Father Klumbis for the social which he gave us. This encouraged a few more new members to join: Helen Balis, Julia Bushauskas, Elaine Hammond, Jules Setnick and Bill Chernalis.

Last month, we spent a rather unusual day at Bear Mt. Those who went found out that playing softball in the rain was great fun. Ellie Stanulis, Flo Glentz, Gil Volmi, John Ziuras and Vince Alex did a dance routine for us. Maybe they would like to perform again? Thanks to Al Lubawick, a committee of one, for taking care of bus arrangements, etc.

Future dates to remember: June 15th — hike to Buttermilk falls. All members will meet at the parish hall at 9:30 a.m. Take your lunches. July 20th — bus ride to Seaside Heights. Tickets are available by contacting Al Lubawick. Neighboring councils are cordially invited to join us.

Florence.

Linden, N. J.

COUNCIL 113

Having just completed a full schedule of pleasant winter activities, we now await a summer that holds promise of many happy affairs. With new members that were signed up during the cold months showing interest in all undertakings, it shouldn't be very difficult to improve on our past beach parties, picnics, and out-meetings.

Our annual picnic is to be held on Sunday June 8, 1947 at Lithuanian Liberty Park commencing at 3 P.M. Joe Petrulis, in charge of arrangements, has everything set for a gala occasion.

We wish to thank all councils of the N. Y. and N. J. District for their splendid attendance at our April Shower Dance. It was a gratifying feeling to see so many out-of-towners, and a pleasure to hear them give out with Lithuanian songs.

May 4th was the date for our annual Communion Breakfast. Communion was received at St. Elizabeth's Church and a good breakfast followed at McGlyn's in Elizabeth. The assemblage planned to take in the auto races and thrill show in the afternoon at the Trenton race track, but the weather refused to cooperate.

The council is very proud of our girls' bowling team for they won the Championship of the N. Y.-N. J. District Girls' League. Eleanor Lucas, Kay Tratulis, Aldona Cesnovich, Vera Sharkus, and Anna Zurlis were the mainstays of the team. The men's team finished sixth in the District League, but according to Whitey Baker, they will do much better next season.

Victor Baker, one of our active members, has been appointed as one of the umpires in the Central Association this season. This league has teams in Burlington, Clinton; Keokuk, Iowa; Rockford and Moline, Illinois; and Hannibal, Missouri. If any midwestern "Knights" should witness a ball game in any of these towns, drop by the umpire's quarters and say "hello" to Vic — you'll find him to be a swell fellow.

SHAVINGS FROM OLD OAK

How did Millie Strazdas get in the Easter Egg Hunt? It was open only to children no older than 12... Vera Sharkus has gone high hat — dates only mayor's or banker's sons lately... Kay Tratulis got a black eye, climbing over a fence... so she claims... Helen Cuperwich and Peggy Zielenbach arranged for the nice social following our last meeting... several members report that driving with John Novitt of Bayonne isn't exactly tame... Wonder who directed Johnny

Ashmont when he backed up his new car square into another... Orchids to Alice and Walter for doing such a nice job on the decorations for the dance... Whitey Baker did a good job as chairman of the dance... Let's all turn out for Kearny's dance to help our May Queen, Eleanor Lucas, win... Wonder what is new with the Bundo-nis boys, seems there is nothing new to report... Fellows and their sports — Johnny Tratulis — golf and tennis, Si Sharkus — baseball, he always manages to get a hit — Eddie Krotulis — drinking soda, Whitey Baker and Marty Pribush — pinochle players. Veranda Vic.

So. Worcester, Mass.

COUNCIL 26

During our recent Membership Drive, held in the school club quarters — our Pastor, spiritual advisor and curate of the parish extended their best wishes and encouragement. Also our former national treasurer and energetic member, JOHN BACINSKAS, rejoined our council, and remained to participate in the games that followed our meeting. Peter Parolis also made a hit as the Emcee on the Truth and Consequences program. Peter, for years, has been one of the leaders in our organization work. Happy to have you 'round. How about a series of such affairs, even though the Membership Drive is officially over? Rita Rice, Claire Grigaitis, Sophie Alex, Rita Brazauskas, Adele Katauskas, Joseph Landis and chairman Frank Morkunas did a nice job of being the initiators of this affair.

When you read this, the council's annual outing at Maironis Park, will have taken place on June 15th. (Be good, weatherman!) The following were on the committee: Ruth and Clara Shlora, Tillie Aukstutis, Frances Mazukna, Joseph Sakaitis, John Bender and chairman John Alonis.

Best wishes and congratulations to the new entrants in the holy state of matrimony: Mildred Karas and Charles Lapinskas; Dorothy Zallas and Joseph Virbašius; and Carol Zuma who became Mrs. Frank (council president) Morkunas! We hope your wedded bliss won't lessen your interest and active participation in our council.

At the last meeting, plans were being formulated for a beach trip to Nantasket. Come to the meeting and find out the exact date.

The St. Casimir's Softball Team of the Olympic City League (with at least half of the players being K. of L'ers) defeated Council 116. In the League's opening game, so far our team won 3 out of 5 games.

Nihil from Nemo.

Westfield, Mass.

COUNCIL 30

Here's good old Westfield, where Rumors never stop flying! We had a very good attendance at our last meeting and we had the pleasure of having Captain Shimkus as our guest speaker. Let's not forget his words, fellow members, "Let's Stick Together Always."

We now have every Monday set aside as a K. of L. night at the church hall. On that night many sights are to be seen such as Nellie L. and Julia J. sewing on a blue garter and trying it on for size, too. What's it for girls; Tony R. and Gladys J. jitterbugging... Not bad; Nellie C. trying to operate the "Vic" that just won't work... Father Puidokas cleaned the carpet with that run down carpet sweeper... Dot C. and Frank Z. singing "Gonna Take A Sentimental Journey." Where ya going, kids?... Fran M. learning how to smoke. It'll stunt your growth, Fran... Eddy J. playing "Norio Miego" on his accordion, a little more practice and you'll get it, Ed. Drop in some Monday night and visit with us.

We were pleased to see the Hartford K. of L. present at our Minstrel Show. You don't know it, Hartford, but I was sitting right behind you during the show. I still want to know who that cute blond was that Frank J., one of the end men, was singing "Baby Me" to.

Plans are in order to rent a summer cottage for one month. With this idea in mind, we hope to attract many more new members.

"The Old Maid."

Chicago, Ill.

COUNCIL 36

At our last meeting held in the K. of L. Youth Center, additional new members joined, including our former Juniors: Mary Paukstis, Marcella Jakaitis, John Kilkus, John Miezis, Albert Ceponis, Stanley Mankus and Emily Simaitis.

Our "Bunco" committee is to be commended for making our first fling a huge success! It was voted that \$40 of the proceeds be turned over to the K. of L. Building Fund. Previously, a donation of \$60 had been made. Also three delegates were appointed to represent our council at the Immaculate Conception Sisters Guild Conference.

At our meeting and social, following guests were present: V. E. Pavis, president of the Chicago District and charming wife, Stella and J. Bart, vice-pres. Delicious food was prepared by our two busy bees — Val and Phil. As an attraction, we had a

New York and New Jersey District Ladies Bowling League

The Ladies' Bowling League started last fall and ended this spring. Linden, N. J. team came in 1st. It was a tie with the Newark, N. J. team until the last game. The Linden team consists of the following members: Eleanor Skarl, Ann Zurlis, Aldona Cesnovich, Vera Sharkus, Kay Tratulis and Sally Shukis.

The League wishes to extend its sincerest thanks to Kearny-Harrison, N. J. Council 90 for being such a wonderful host to all councils during the entire bowling season. Our only hope is that we have a greater number of teams participating in 1947-48.

Helen C. Pinkin, Sec'y.

K. OF L. LADIES' BOWLING LEAGUE

Name	Games	Averages
1. Dasker, Sue	25	139.1
2. Skarl, Eleanor	26	134.5
3. Klem, Ann	26	133.4
4. Cesnovich, Ald.	27	125.12
5. Baron, Helen	27	124.9
6. Zurlis, Ann	29	124.9
7. McShulskis, Julia	14	124.
8. Laukzemis, Vera	26	120.21
9. Oskutis, Mary	29	119.25
10. Sharkus, Vera	25	116.19
11. Kraus, Matilda	23	115.22
12. Pinkin, Helen	22	115.21
13. Mitchell, Anne	24	115.8
14. Matelaitis, Marcy	28	113.19
15. Papartis, Marge	27	113.13
16. Pachiura, Helen	19	110.5
17. Brooks, Julia	14	108.3
18. Tratulis, Kay	17	107.6
19. Malakas, G.	27	106.26
20. Shukis, Sally	14	106.
21. Grenevich, Mild.	22	98.13

"margytų kiaušinių" contest. The competition was keen — yours truly, however, walked off with top honors, while Kastas Zaromskis was placed third. Also a great threat was in store when Ernie Sutkus took our group picture. We are most grateful to "Adomukas" who provided the music that evening. We are looking forward to all our monthly meetings and socials — also to our "Labdarių" Farm outings.

Attention C-14: Be on a sharp lookout, if you wish to retain Johnny B. He's been 'round this neck of the woods several times — ask John Brazauskas.

Results of our council's membership drive will be published in the next issue. Wonder who will receive first prize, donated by our honorary member, K. Zaromskis! Val.

22. Matuza, Genev.	13	93.3
23. Ciurenska, Mary	12	93.3
24. Karvel, Albina	15	89.7

TEAM STANDING

	Won	Lost	Total Pins
Linden	19	11	17,588
Newark	17	13	17,315
Kearny	12	18	17,327
Elizabeth	12	18	16,434

TEAM AVERAGES

Linden	586.8
Kearny	577.7
Newark	577.5
Elizabeth	547.24

High 3 game series 2043 pins made by Kearny on Feb. 23, 1947 at Newark.

High Team single game 714 pins made by Kearny on February 23, 1947 at Newark

High Individual Game 188 rolled by Mary Oskutis from Elizabeth on Feb. 9, 1947 at Newark.

High Averages

Rank	Average	Rolled by
1st	139.1	Sue Dasker
2nd	134.5	Eleanor Skarl
3rd	133.4	Ann Klem
4th	125.12	Aldona Cesnovich
5th	124.9	Helen Baron
6th	124.9	Ann Zurlis

Helen C. Pinkin, Sec'y.

Great Neck, N. Y.

COUNCIL 109

We want to thank all councils and friends who contributed in one way or another towards the success of our recent semi-formal dance. Special thanks go to our hard working dance committee: Lou Ann Sosaris, Lillian Remenchus, Ann Martens and Mary Kober.

Some of our members who attended the dance in Linden, sure had a wonderful time and as the girls put it "the orchestra was out of this world."

May 14 was our last bowling session until the fall, and to make it a more exciting evening the teams were picked and the losing team had to pay for the refreshments. M-m-m-those hamburgers sure tasted swell!

Now that bowling is over for a while, our social committee is once again busy with plans of getting together a boys and girls softball team. Don't miss the fun that will be had this summer.

Chit-Chat

This reporter hears that one of our members, Pete Bernatovich, is pulling up stakes and heading for Ohio. If this is true, we sure will miss you, pal, and of course, all our good wishes go with you.

On one of our social nights, we all

headed for skating at Mineola. It sure turned out to be a lucky night for 2 of our members—Lou Ann Sosaris and Joseph Dauksis. In one of the contest numbers they each won a pair of "Liberty Roller Skates."

It sure is grand to have a member in our mists like Tony K. His viewpoints and comments are helpful!

TO WHOM IT MAY CONCERN—

Carioca sure does funny things to some — and oh! such nice things to others. Am I right, boys?

JO JO.

Worcester, Mass.

COUNCIL 116

The Lithuanian Committee has been sending out a great number of letters in behalf of the Displaced Persons — trying to get as many into this country as possible. This committee is really working with all the facilities at its hand and is getting the recognition it so well deserves for its tireless efforts in behalf of Lithuania and her people.

Monthly dances are to be held at the church hall for the benefit of our softball team. The first dance was held May 14th with a nice attendance — dancing was to the music of Bobby Zinkus and his orchestra who's music was donated "gratis". The next dance will be in June. We lost to St. Casimir's, 11 to 6, but it is only the beginning.

STUFF & NONSENSE:

Wedding bells pealed on May 17th for Victoria Kunigonis and A. Kappilla... Congratulations to you both! At a recent ceremony Helen Walent and John Galcius joined our married young K. of L'ers. — Good luck to you and let's see you at our meetings.

Helen (Katinas) Knapik, a member of the Lithuanian Affairs Committee for a long time, was blessed with a little daughter. We extend our best wishes to both Mr. and Mrs. K.

Welcome Home, Red! Yep! John "Red" Butkevitch has returned to our midsts after graduating from a Radio School in Chicago.

Frannie Kaliunas will be kept busy this season being maid of honor and bridesmaid for her many friends who are mid-aisling.

Who is the tall, dark and handsome man seen so often with Ann Leketa?

Such a pretty picture was made by many of our young ladies in the **Sodality Day** parade on Mother's Day. Vera Jurgelionis, our council financial secretary, was Queen of the Day.

Vištukė.

Be Sure To Send In Your Donations At Once Today, If Possible...

Short News Items

by Algimantas

Did you know that *Anna Kaskas* is immortalized by a flower? A year or so ago The Chrysanthemum Society of America named a brilliant new blossom in her honor.

Former editor of "America" Antanas Vaičiulaitis and newly-arrived Prof. Kučinskis are teaching at the Scranton University, Scranton, Penna.

A. *Radvilas*, a descendent of an old Lithuanian sovereignty, is studying at Harvard University.

Due to sudden illness of the New York City Opera Star, Polyna Stoska, who was to appear at Jordan Hall, Boston, Mass., at the DARBININKAS RADIO CONCERT, Mrs. Lucille Zaikis, graciously agreed to sing on the program without any previous notice. She was accompanied by Miss Amelia Tataronis, a music teacher.

United States Ambassador to Poland, Mr. Lane, resigned from that post so that he may be in a position, as a private citizen, to expose all facts about forced elections in Poland.

University of Michigan in Ann Arbor has a *Lithuanian Students Club*. Thanks to Miss Rovas. Famous L. U. C. (Lithuanian University Club) of Chicago has done a fine job in organizing Lithuanian plays, folk dancing, inviting speakers on Lithuanian culture, giving gifts to BALF, Information Center, etc. *What university or city will follow suit?*

The Lithuanian Merchant Marine School has been established in a northern port of occupied Germany, with 140 students.

Capt. P. Labanauskas left Lynn, Mass. (General Electric Co. plant) for Schenectady, N. Y. He is now with the Aeronautics and Marine Eng. Div. He writes that the company has "only" 93 factories in 17 states.

Mrs. Susanne P. Shallna, first American-Lithuanian woman lawyer, (wife of Hon. Consul of Lithuania, A. O. Shallna, — lawyer) was recently elected *president* of the *Mass. Federation of Business and Professional Women's Clubs*.

Dr. J. Aleksandravičius, a teacher of French literature at Marianapolis, Thompson, Conn., published a new book of verses entitled "Nemuno Ilgesys." He arrived in the United States last fall with his wife.

Speaker at the spring meeting of the Baltic American Society of New England.

Prof. W. Elmer Ekblaw of Clark University. A loyal and faithful friend of LITHUANIA, Professor Ekblaw, gave an inspiring and illuminating talk entitled "Geographic Limitations under Soviet Economy" at the spring meeting of the Baltic American Society of New England, on Sunday, May 4, 1947, in Boston, Mass.

Aldona Valaitis, a recent graduate of Long Island University with honors is now teaching *Design and Interior Decoration*. She will receive a Master's Degree this fall from N. Y. U.

Every *K. of L.* member should see the *Beleckas* films that were recently brought from Lithuania about the terror there and the DP camps in Germany.

Professors Salys and Mickevičius, formerly from the University of Lithuania, will teach Baltic and Slavic languages and literature at University of Pennsylvania.

Time and again, we have noticed articles on LITHUANIA and the LITHUANIANS by *Prof. W. Elmer Ekblaw*. In May, we had an opportunity to see him in person and hear him at a meeting of the *Baltic American Society of New England*, in Boston, Mass.

This column would appreciate *short news items* that would be of interest to our members and readers. Will you kindly jot them down and ship them to ALGIMANTAS, c/o "Vytyis," 366 W. Broadway, S. Boston 27, Mass. The name and address of the contributor may be printed or omitted as the contributor desires.

Around the Minors with Stanley Balberis

In behalf of the "Vytis" readers, we are featuring this column so as to provide you with interesting up-to-date material about our Lithuanians, now playing throughout the various Minor Leagues.

In the Pacific Coast League, a triple A circuit, four Lithuanians have made the grade in the League and going great guns.

Johnny Strum, ex-N. Y. Yankee first baseman from Evanston, Ill., is the first front line player the 1941 World Champion lost when he enlisted in the U. S. Army in January 1942. Strum is now holding down the first base position for the Seattle Rainiers, and from what he's shown to date, don't be any too surprised if he turns up as the N. Y. Yankees regular first baseman next spring.

Tony Sabol, a Luzerne Borough, Penna., lad, is enjoying one of his best years in the Minors with the Oakland Oaks. The former N. Y. Yankees second baseman attracted the Big League scouts while playing in the Lithuanian Holy Name League of Wyoming Valley, Penna.

Joe Krakauskas, former Washington Senator and Cleveland Indian pitcher, now on the hill for the San Francisco Seals, is finding trouble in registering his first mound victory of the season. To date he has failed to win a game and recently suffered his fifth loss in a row without a victory.

Leonard Kasperovich, another southpaw hurler and team-mate of Krakauskas, is the Seals number one relief pitcher. Last year while with the Salt Lake Beavers of the Pioneer League, a class C circuit, he won 20 games and lost 8.

In the Texas League, a double A circuit, two Lithuanians have made the grade. **Ed Cole (Kazlauskas)**, a veteran pitcher of the San Antonio Missions, is the team's leading hurler with a 5 and 1 record. Last year while with the same club, he won 13 and lost 9. Ed Cole in 1935 turned

in a perfect no hit, no run, no-man reached first, game for Galveston. He then went on to the major leagues, being with the St. Louis Browns through the 1938-39 season.

In the Southern Association League, a double class A circuit, three Lithuanians are found upholding the Lithuanian name: **Charley Letchas**, former Philadelphia Phillies second baseman, is belting the old apple hard and is quickly revealing himself as an accomplished fielder for Chattanooga Lookouts; Handsome **Adolph Matulis**, former all-around athlete at University of Arizona, and East Chicago, Ind.'s gift to organized Professional baseball, is making quite a name for himself as a hurler for Nashville Volunteers; and **Alphonsus J. Simononis**, a veteran of many Minor contests is roaming the outfield for New Orleans Pelicans.

In the New England League, a class B circuit, we find five Lithuanians playing: **George Kadis**, a husky lefthander from Worcester, Mass. who won 18 and lost 8 for Lawrence Millionaires last year, is back again with the Millionaires and burning up the league as a leading hurler. Kadis is not only a good pitcher, but also a leading hitter, as last year he compiled a .330 average in 29 games.

Joe Osmani, Providence, R. I.'s gift to both organized Professional football and baseball, is hitting and fielding sensationally for Providence Chiefs as an outfielder.

The Fall River Indians club has **Felix Andrus**, a pitcher from Haverhill, Mass. Last year while with the same club he won 4 and lost 10.

While Manchester Giants have **John Raczka**, an outfielder who last year hit for a .333 average in 68 games.

Frankie Chaplic, Portland Pilots rookie second baseman is going great guns for the Pilots this year.

In the International League, a triple A circuit, the Newark Bears club has **Alex "The Great" Mustaikis**,

a hurler who won 7 and lost 1 last year with the Newark Bears.

In the American Association, a triple A circuit, the Milwaukee Brewers club has **Johnny Dickshot**, a former Chicago Whitesox outfielder is holding down the centerfield position for the Brewers.

In the Eastern League, a class A circuit, we find the former all-around Northeasterner University athlete, **Al Pajonas**, from Hartford, Conn. now starring as a second baseman for Binghamton Barons.

Chicago, Ill.

COUNCIL 112

Our Lithuanian Affairs Committee is finally getting under way. They spent a most interesting and educational evening at Agnes Saucunas house recently. Incidentally, Agnes is chairman of the Chicago District. Guest of honor was Dr. Petras Daužvardis, Lithuanian Consul. The plight of the displaced persons in Europe was the main topic of conversation. Members of the committee are working to promote United Nations' interest in a free Lithuania and in finding a place for the unfortunate people in Europe who are in D. P. camps. Members of the committee are: Rev. Anthony Zakarauskas; Agnes Saucunas, District chairman; Sylvia Rackus; Tony Lubert; Jeanne Saucunas; Charles Birgells; Dorothy Butkus; Albert Grebliunas; Dolores Lazutka; Al Leberes; Lucille Paulls; Edward Pocius; John Pocius; and Andrew Yuknis.

Eleanor Mozeris and Al Paukstis, our sports committee members, are trying to get the girls interested in baseball.

The annual Chicago K. of L. picnic is to be held on July 4, at Vytaitis Grove. Since the Fourth falls on a week-end, plans are being made to include socials and dancing before and at the picnic. All K. of L. members in town are cordially invited.

Lucille.

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas

GOOD FOOD
GOOD LIQUORS
GOOD SERVICE

260 W. Broadway

So. Boston, Mass.

UZSISAKYKITE
TONIKO PAS MUS
Pristatom geriausį
toniką — Piknikams,
Vestuvėms, Krikšty-
nomis ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.
Tel. Dedham 1304-W

Nemų Tel. Dedham 1304-R

Myopia Club Beverage Co.
GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.
PRANAS GERULSKIS, Sav.